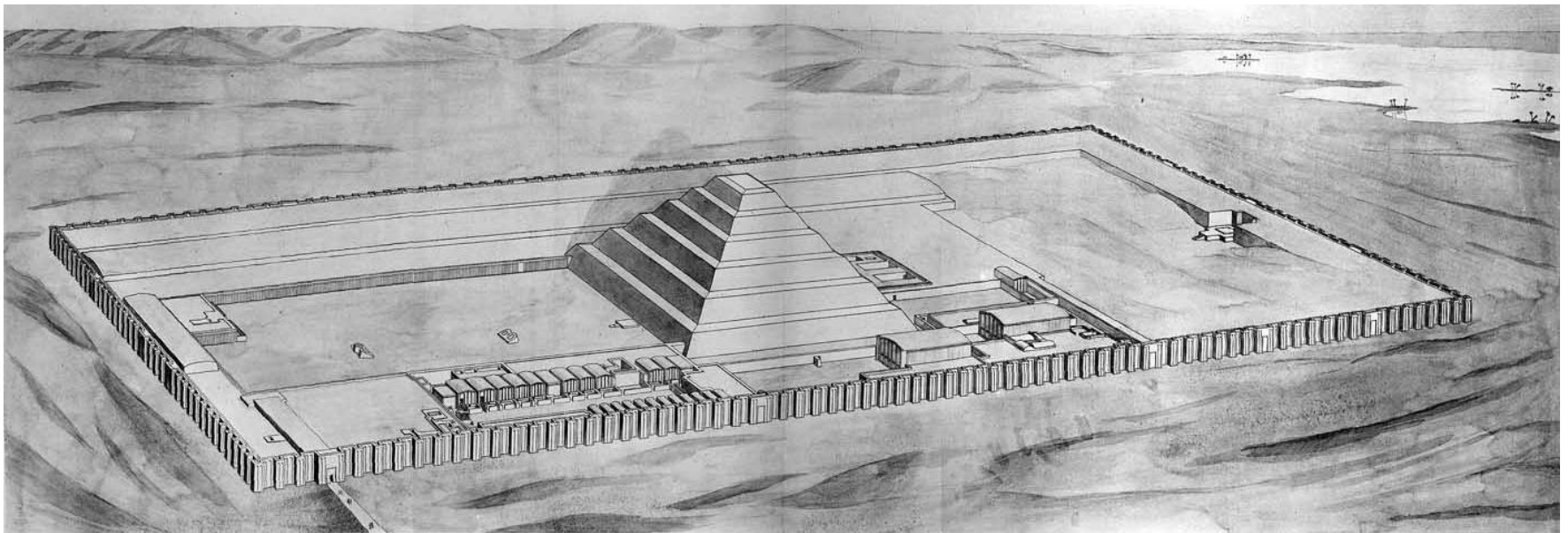
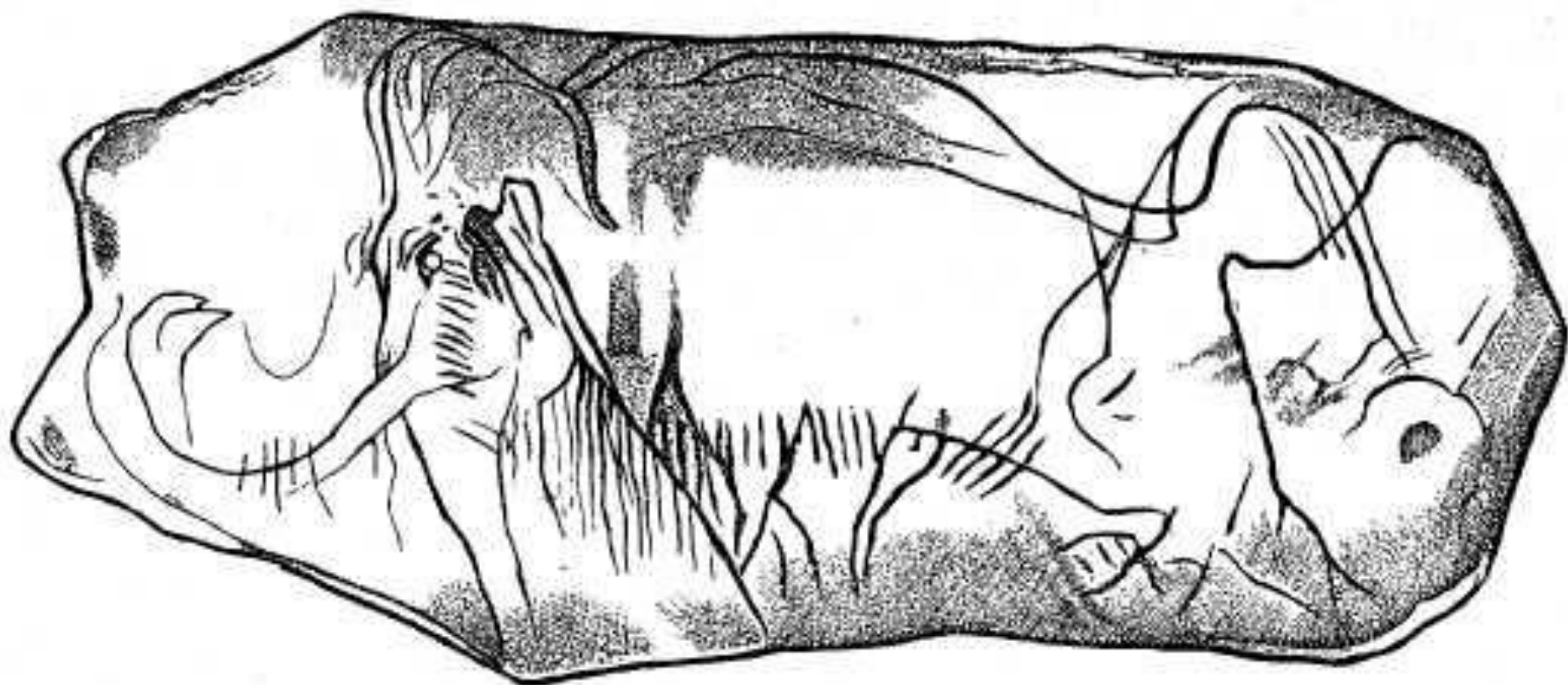
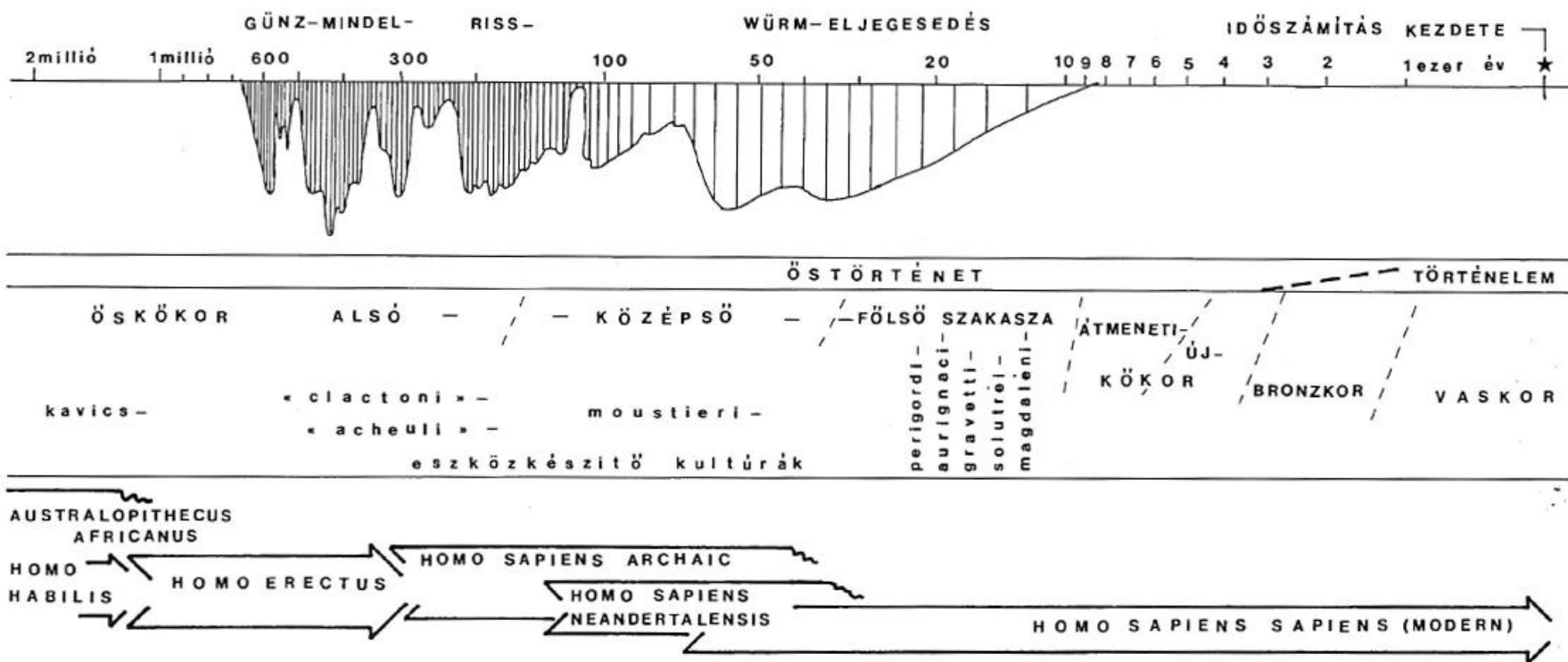

Az ember tere

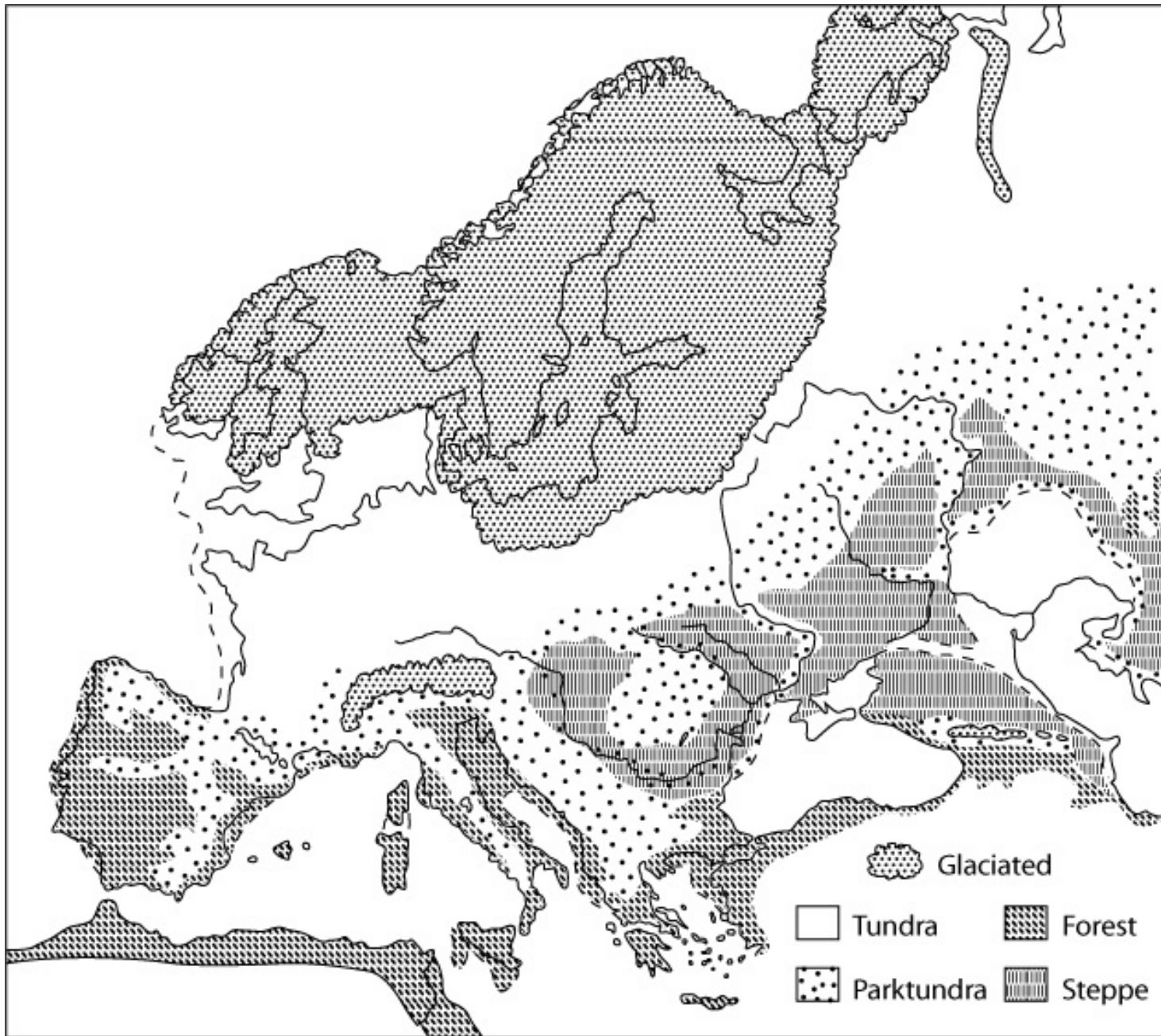

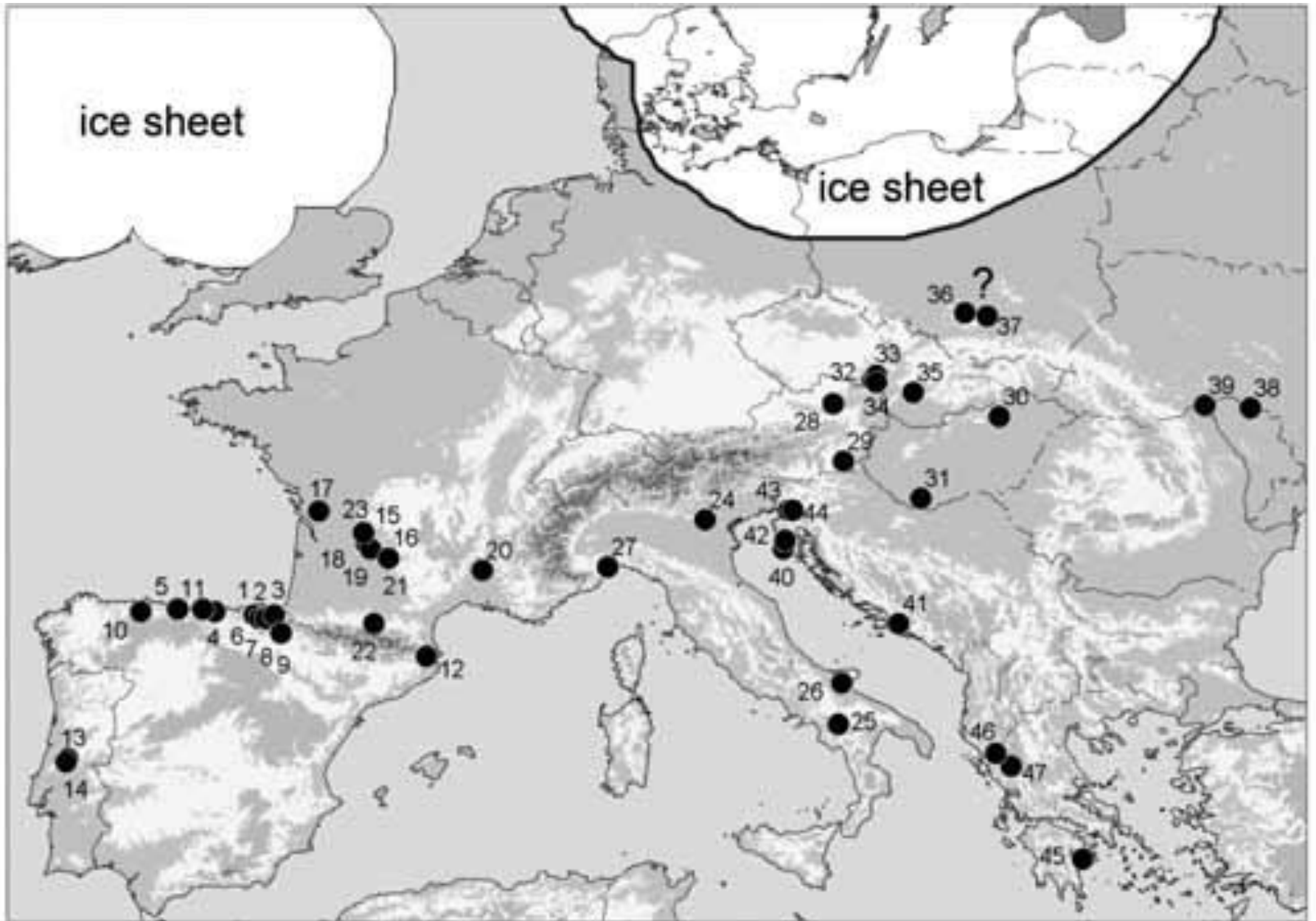
a kezdetek

Az eljegesedés
mértéke i.e. 18000
körül

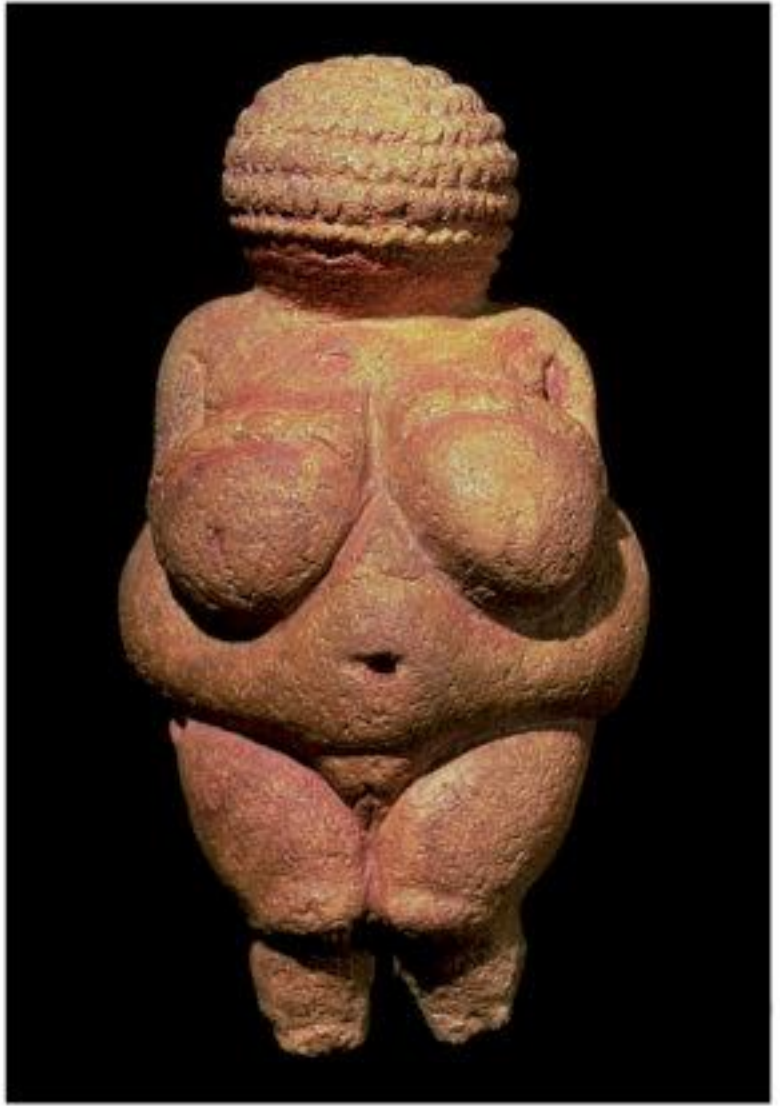

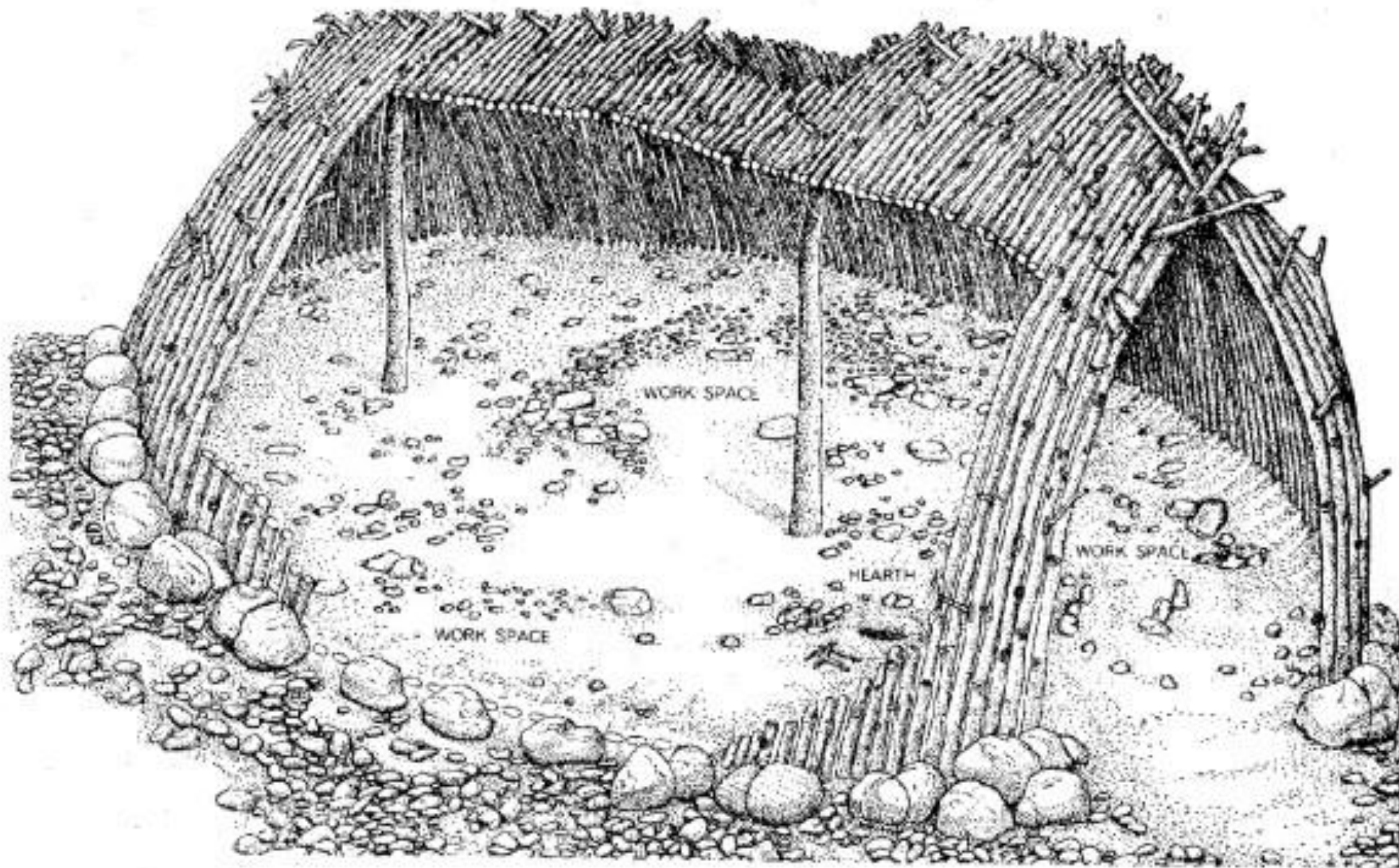

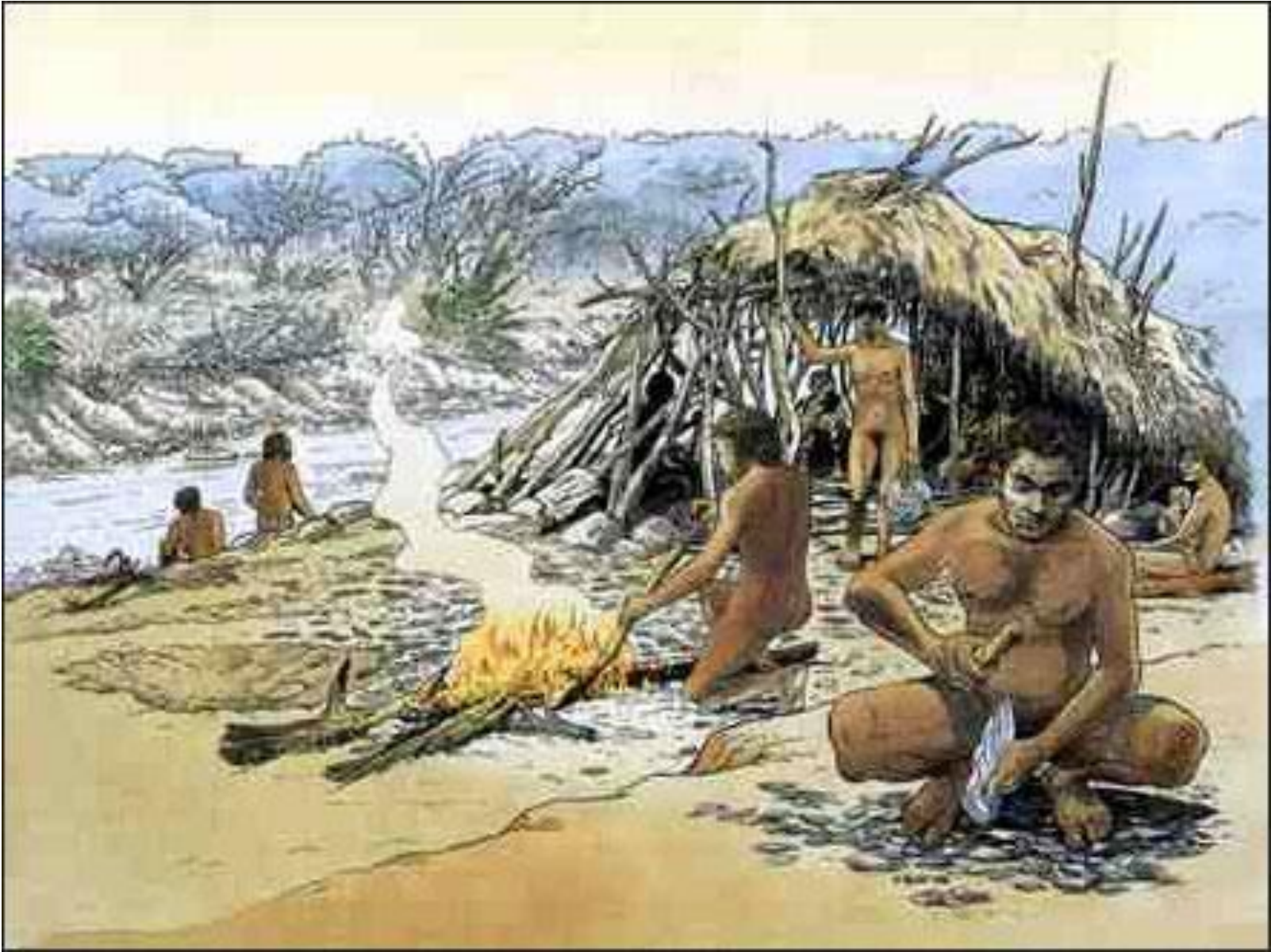

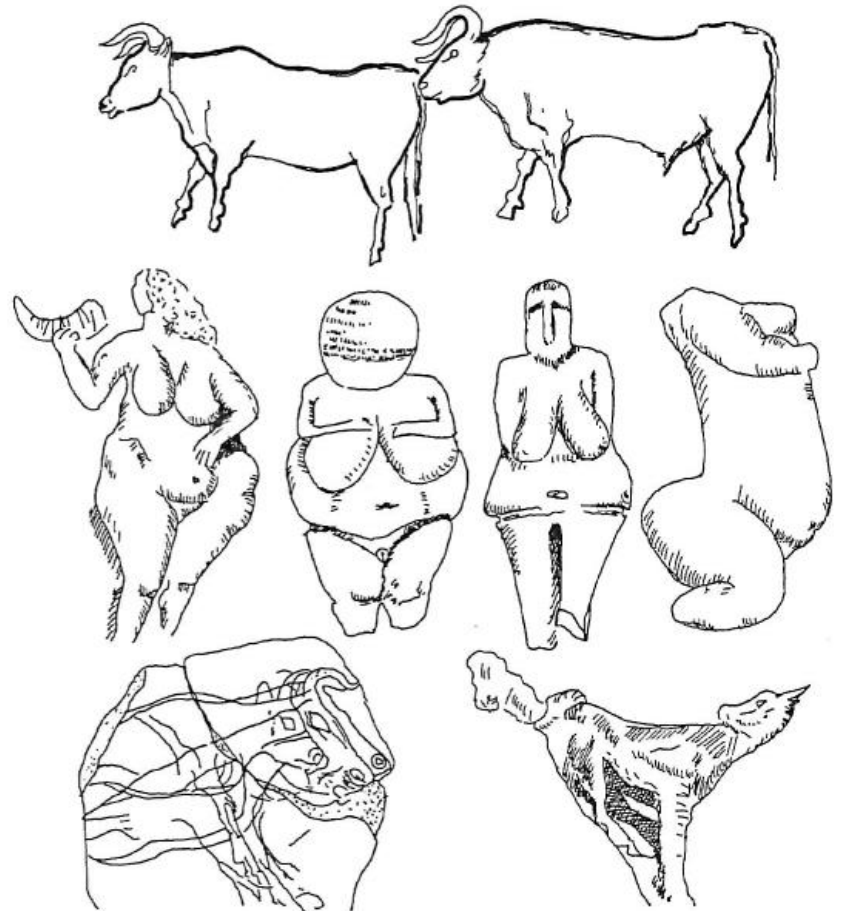

© 2019 Getty Images

Terra Amata/Nizza
i.e. 400.000 körül

The Four Old-World River Valley Cultures

u. Kr. e.	KÖZEL-KELET	EGYIPTOM	DÉLKELET-EURÓPA	NYUGAT-EURÓPA
	RÓMAI BIRODALOM			
	HELLENIZMUS			
500	III. Dareiosz (332-332)	VII. Kleopátra (51-30)		Védőműves központi település - Oppidum
	Kambüszész (525-522)	Pt. I. Sztóér (304-284)	Edfu	Nagy Sándor
	II. Nabukuduriszur	Nagy Sándor (332-323)	Phile szk.	Görög klasszikus művészet
	II. Sarrukin (721-705)	Kambüszész	Alexandria főváros	
1000	II. Assumászirapal (883-859)	Pszametikhosz (664-610)		Archaikus kor
	Salamon (970-933)	Taharka (690-664)		Olympia (776)
				Görög városállamok Gyarmatosítás
1500	I. Tukulti Ninurta	I. Sesonk (945-924)		Trója
		I. Pszuszenész (1040-992)		
	I. Kurigalzu	III. Ramszesz (1194-1163)		
		II. Ramszesz (1290-1224)		
		Echnaton (1353-1335)		
		III. Amenhotep (1402-1364)		
		Hatsepszut (1473-1458)		
		III. Thotmesz (1479-1425)		
2000	Hammurápi (1792-1750)	Utolsó piramis		
		Théba főváros		
		III. Szeszósztész (1878-1840)		
		I. Amenemhat (1929-1892)		
		II. Amenemhat (1991-1962)		
		I. Mentuhotep (2010-1998)		
		I. Mentuhotep (2061-2010)		
2500	Urnamu (2111-2094)	Téglapiramisok		
	Gudea király	Naptemplom		2. Stonehenge
	Naramszin	Szahurē (2458-2446)		
	Sarrukin	Menkaurē (2490-2472)		
	Lugalzageszi	Hafre (2520-2494)		
	Urukagina	Hufu (2551-2528)		
		Sznofru		
		Dzsoszer (2630-2611)		
3000	Gilgámes király	Haszehemui		
		Aha (Ménész)		
3500	Papkirályok	Délen Nehen		
		Északon Memphisz		
		Nílus-parti földművesek		
		Szaharai állattartók		
4500	Városá növekedés			
5500	Erodított falvak			
6500	Vályogházak			
7500				
8500	Első földművesek			
9500				

AZ ÉPÍTÉSZET KIBONTAKOZÁSÁNAK FŐ ESEMÉNYEI AZ ŐS- ÉS ÓKORI KÖZEL-KELETEN ÉS EURÓPÁBAN

Az időfolyamatokat alulról felfelé irányban ábrázoltuk. Az idegen neveket a magyar szakirodalom alapján közöljük. A táblázatban csak az említett helyek, nevek és események szerepelnek.

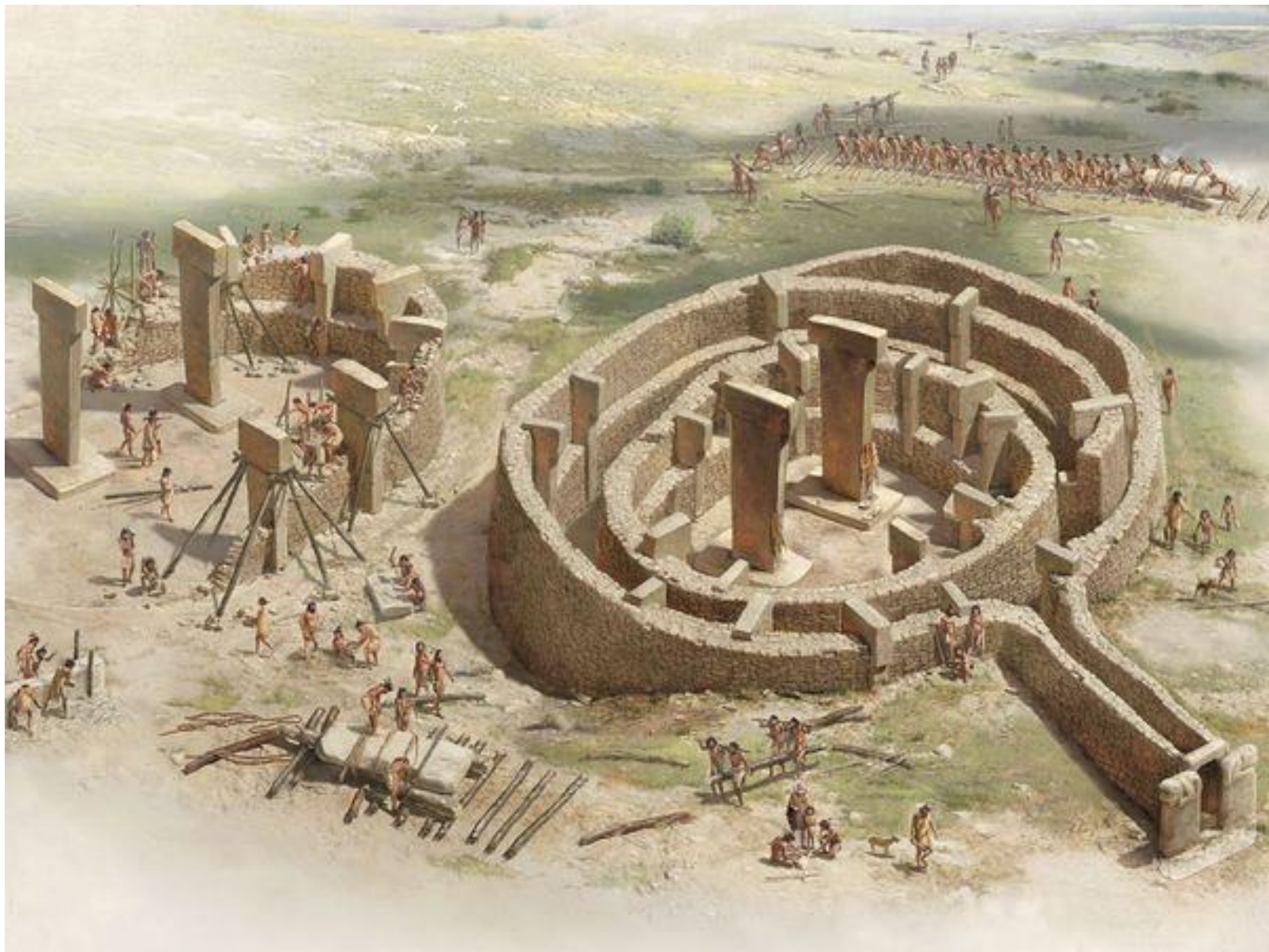

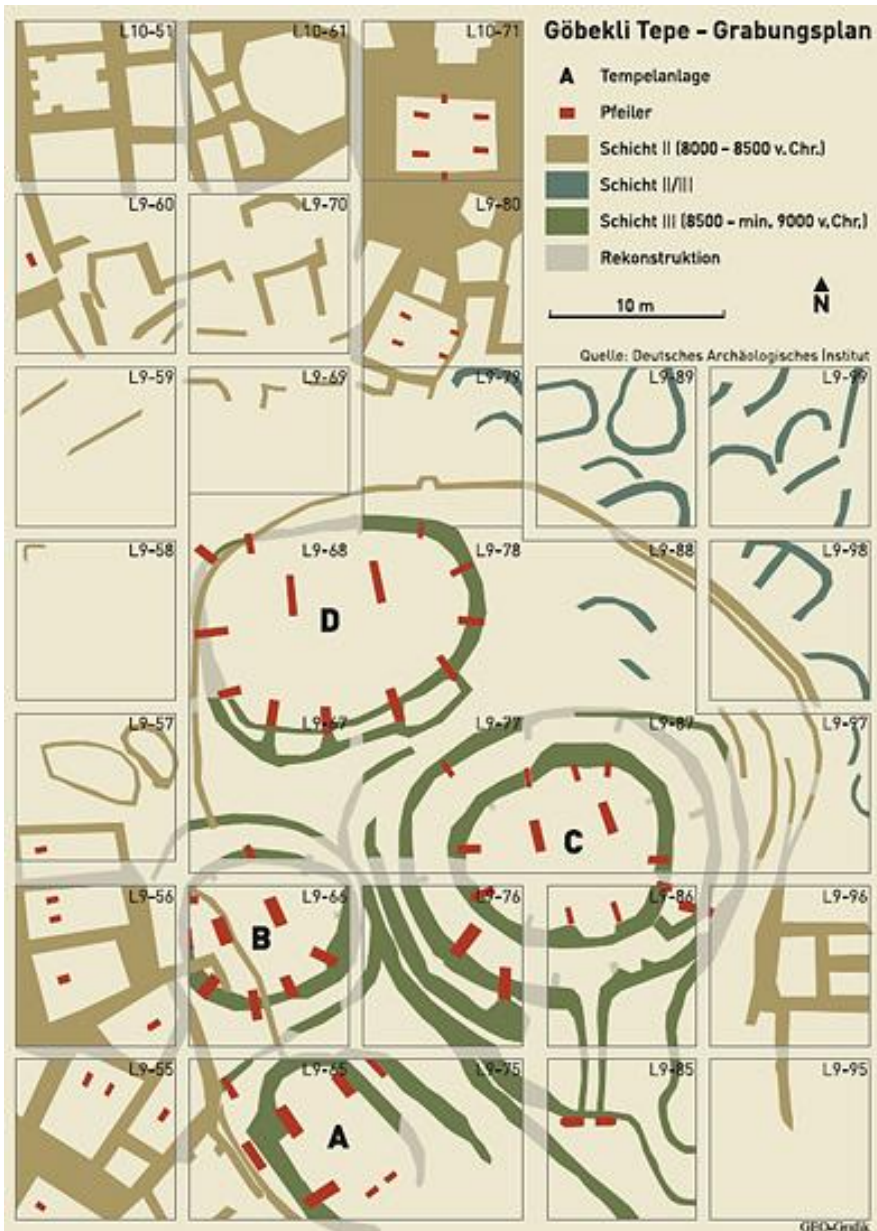
MESOPOTAMIA AND EGYPT, C. 4000 BCE - 1000 BCE

Göbekli Tepe (Urfa-I régió) a részlete a feltárások után

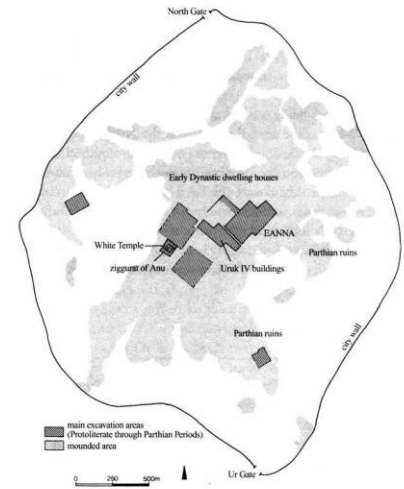
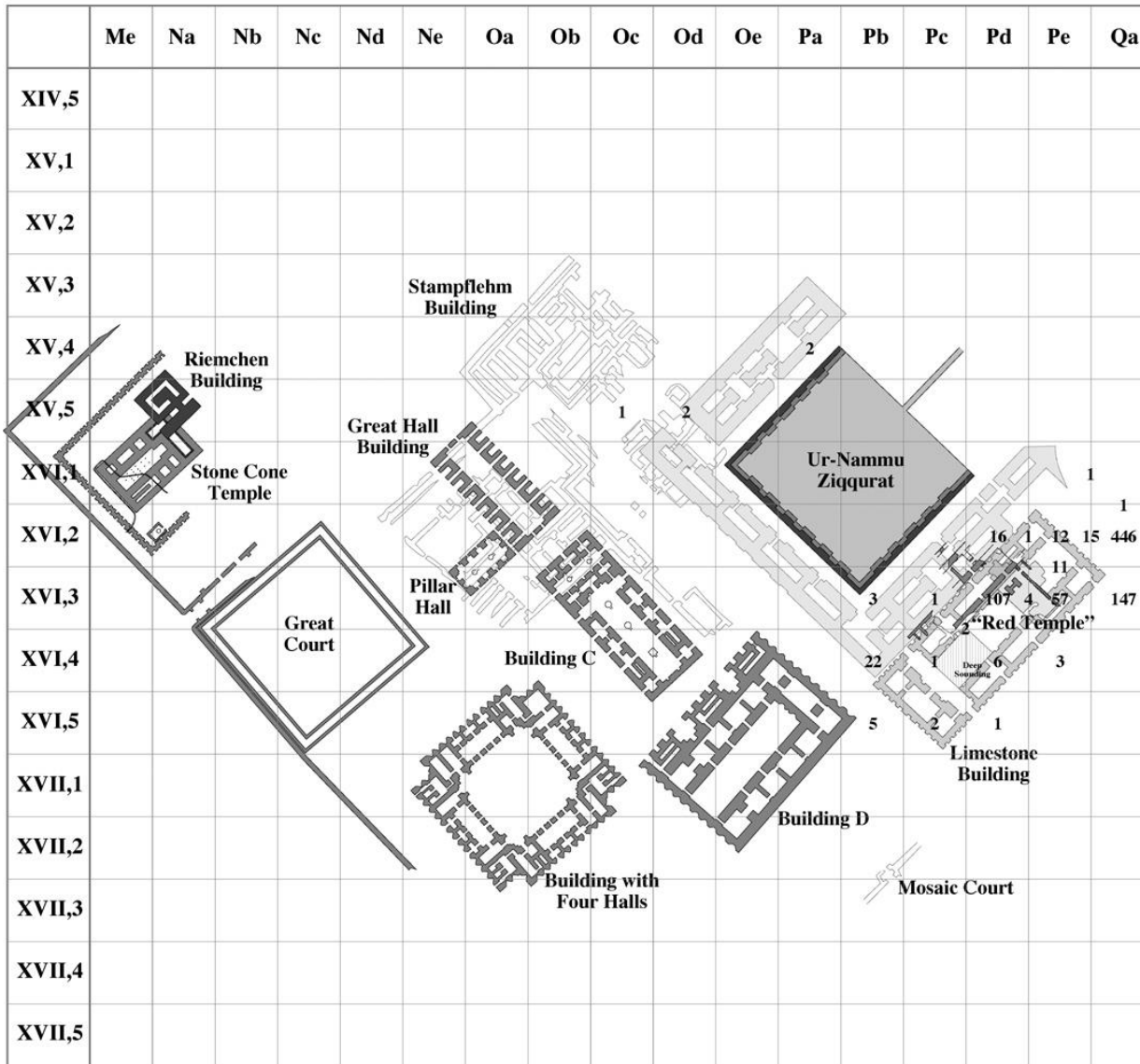

Göbekli Tepe rekonstrukciója

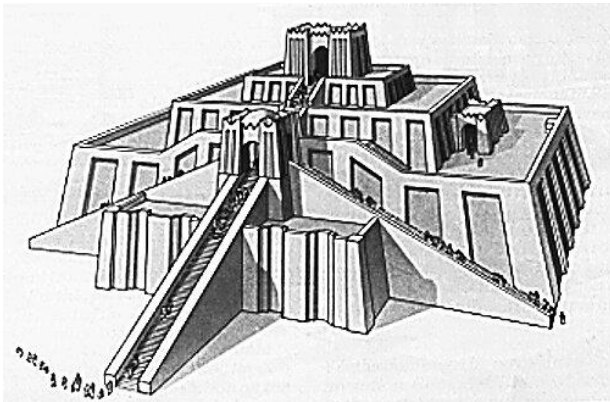
Uruk IV-VI – Eanna szentélykörzet, cca. i.e. 3100

Eridu VI terasztemplom, cca. i.e. 3600

Ur városa – i.e. 2150-1850 (Újsumér kor, sumér-akkád restauráció kora)

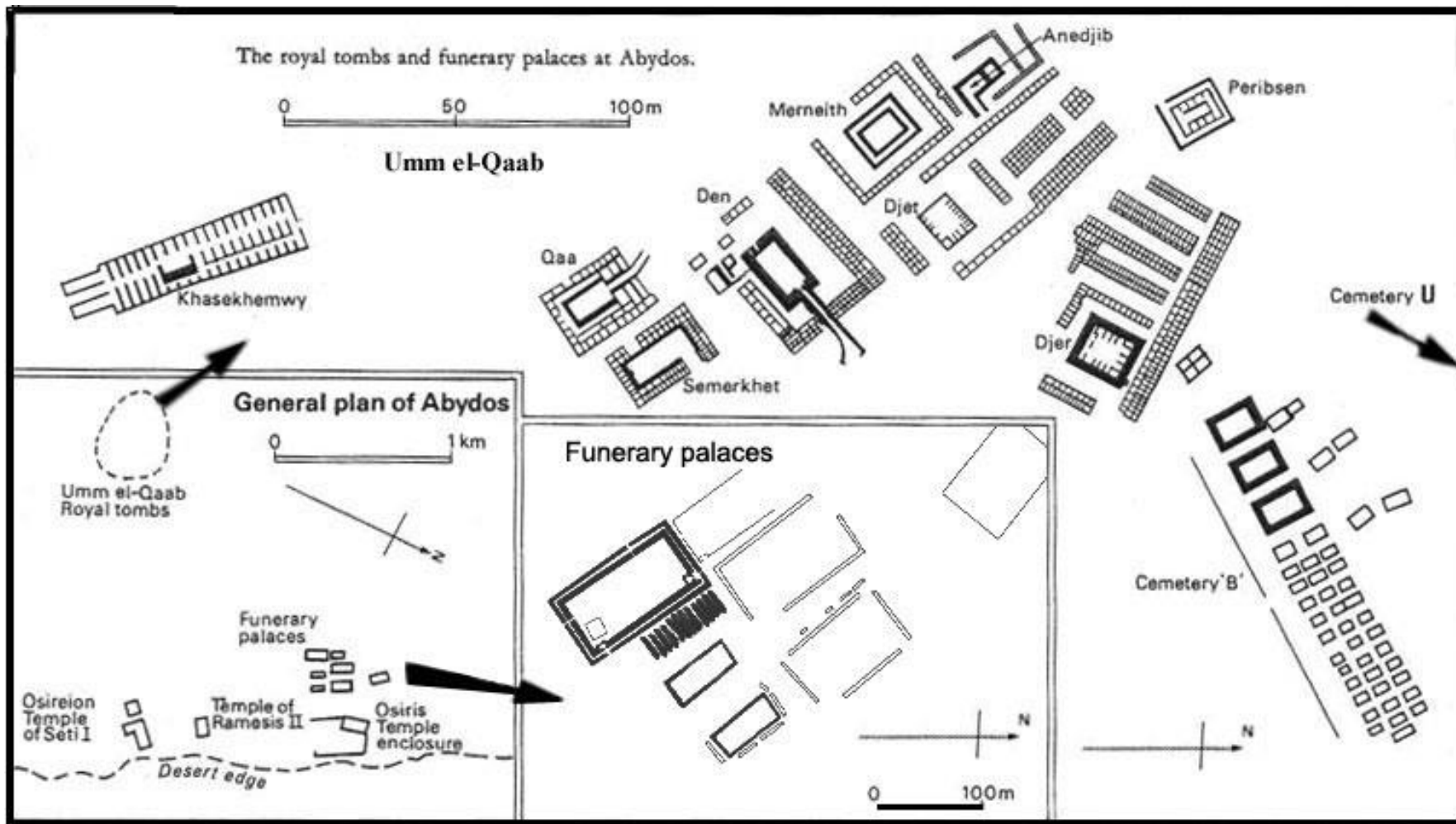

Jellegetes Nílus völgyi látkép

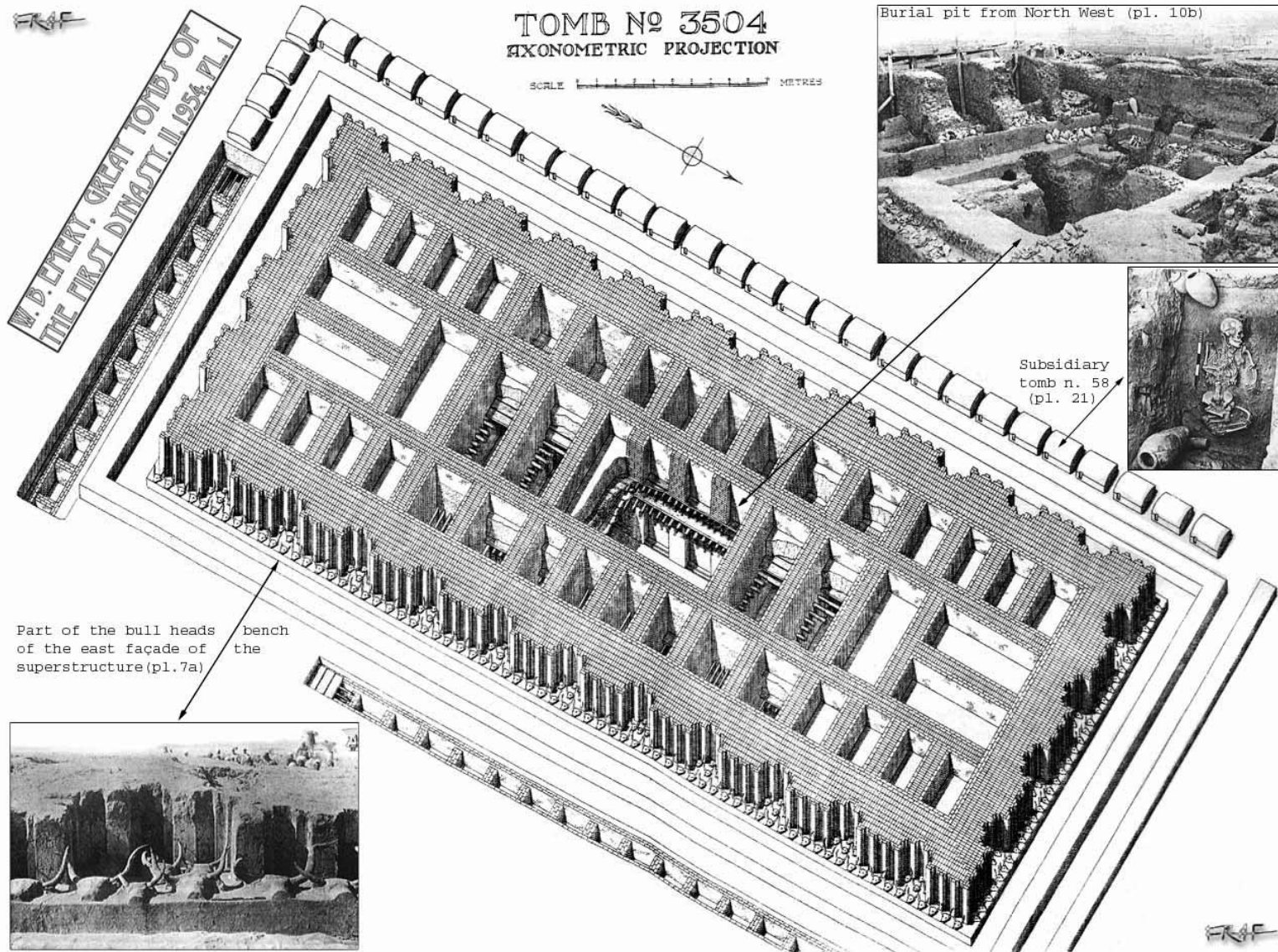
Pre- és korai dinasztikus királysírok Abydos-ból

Abydos, Sunet ez-Zebib – Khasekhemwy (Haszekhemui) király sírjának részlete

Memphis (Saqqara) – jellegzetes korai királysír

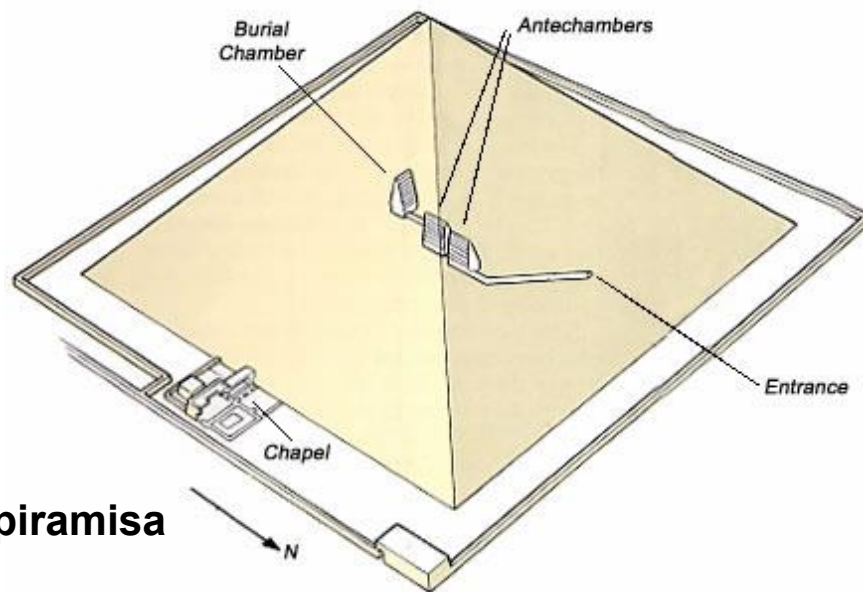
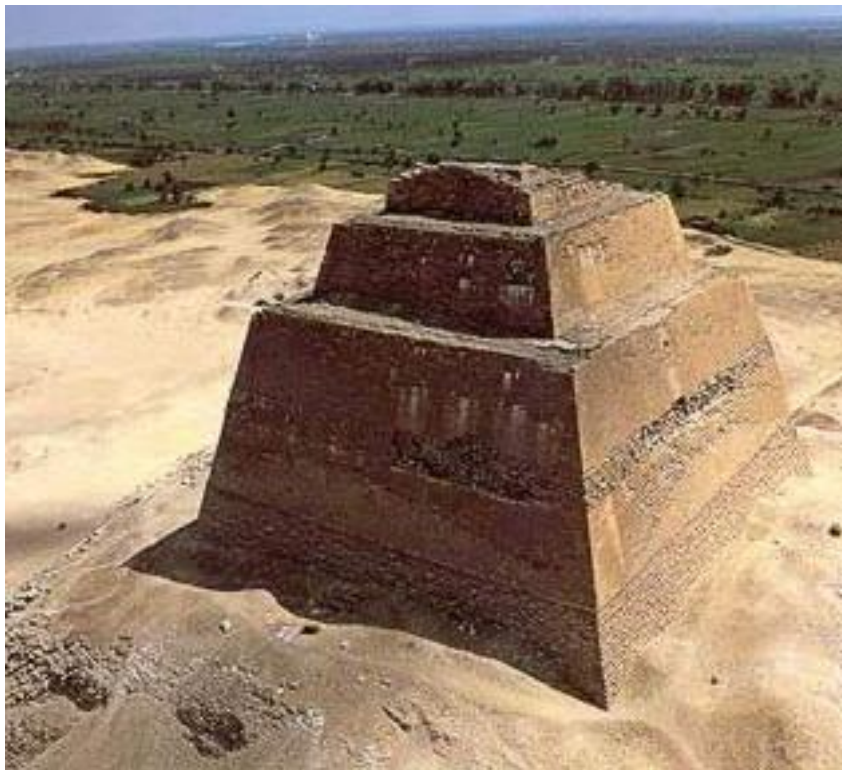

Dahsur – Snofru király (IV. din.) ún. tört élű piramisa

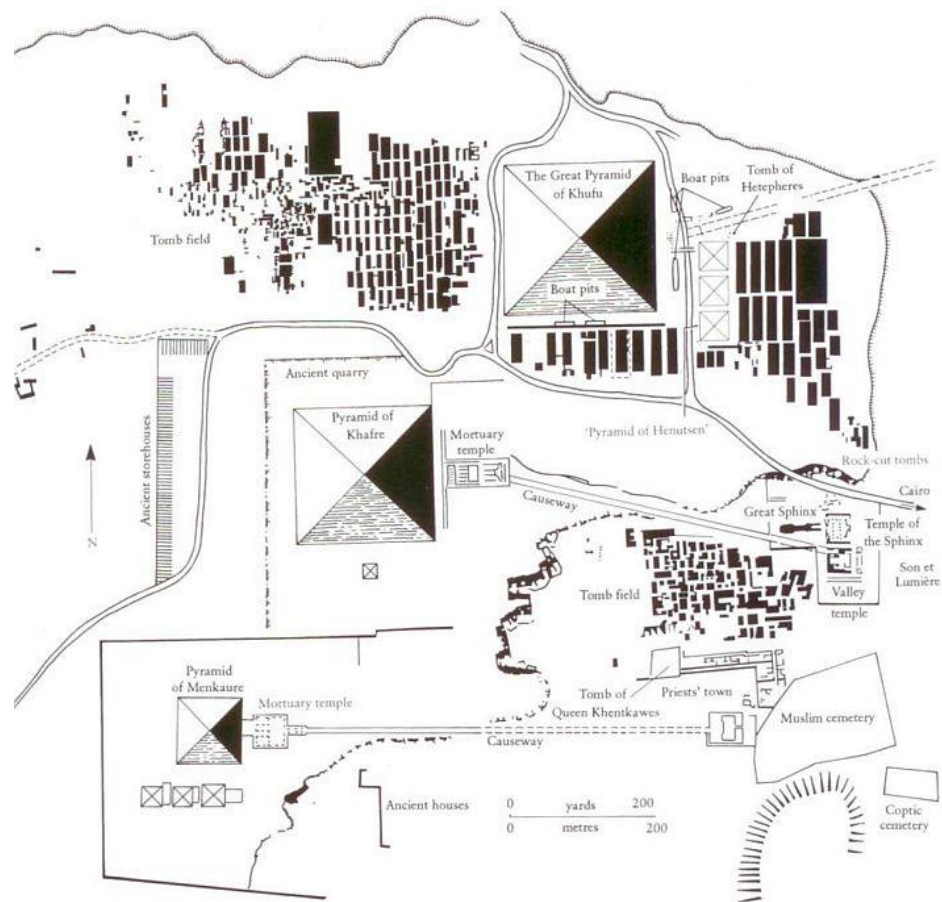
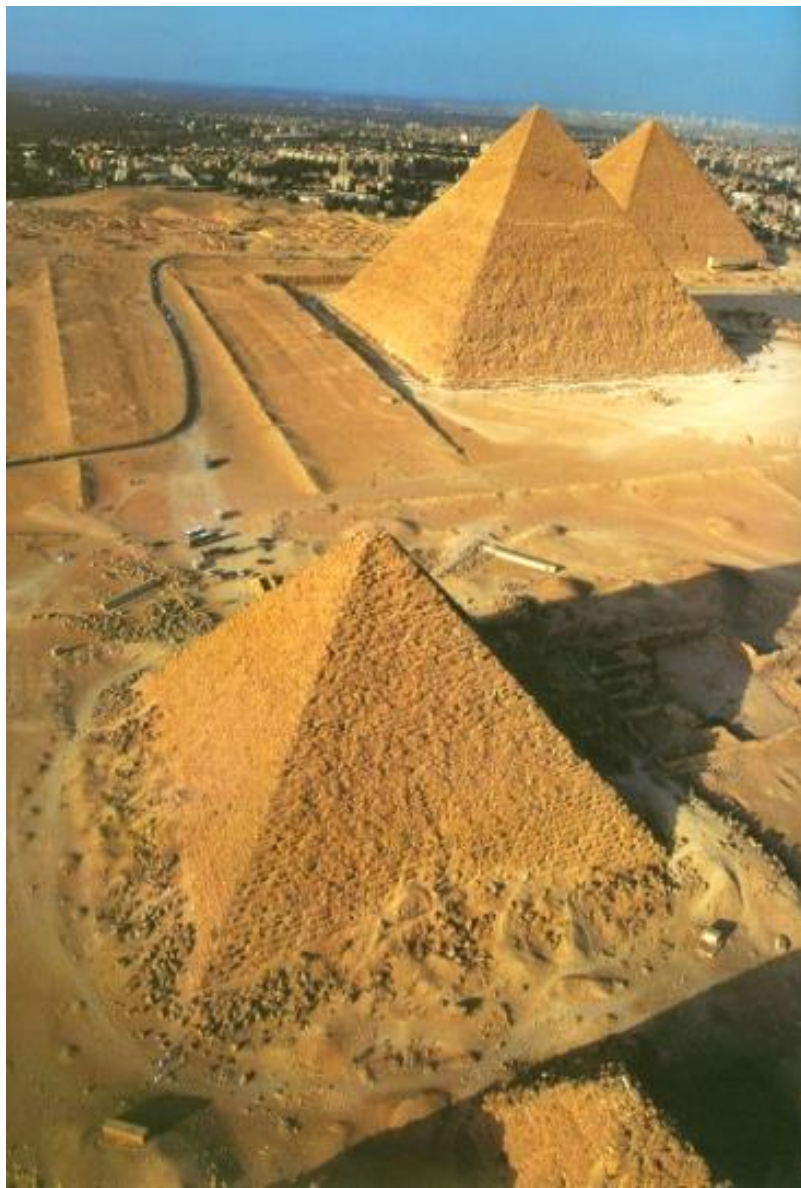

Meidum – Snofru király (IV. din.) piramisa

Dahsur – Snofru király (IV. din.) ún. vörös piramisa

Giza – Mükerinosz, Khepren, Kheopsz királyok (IV. din.) piramisai

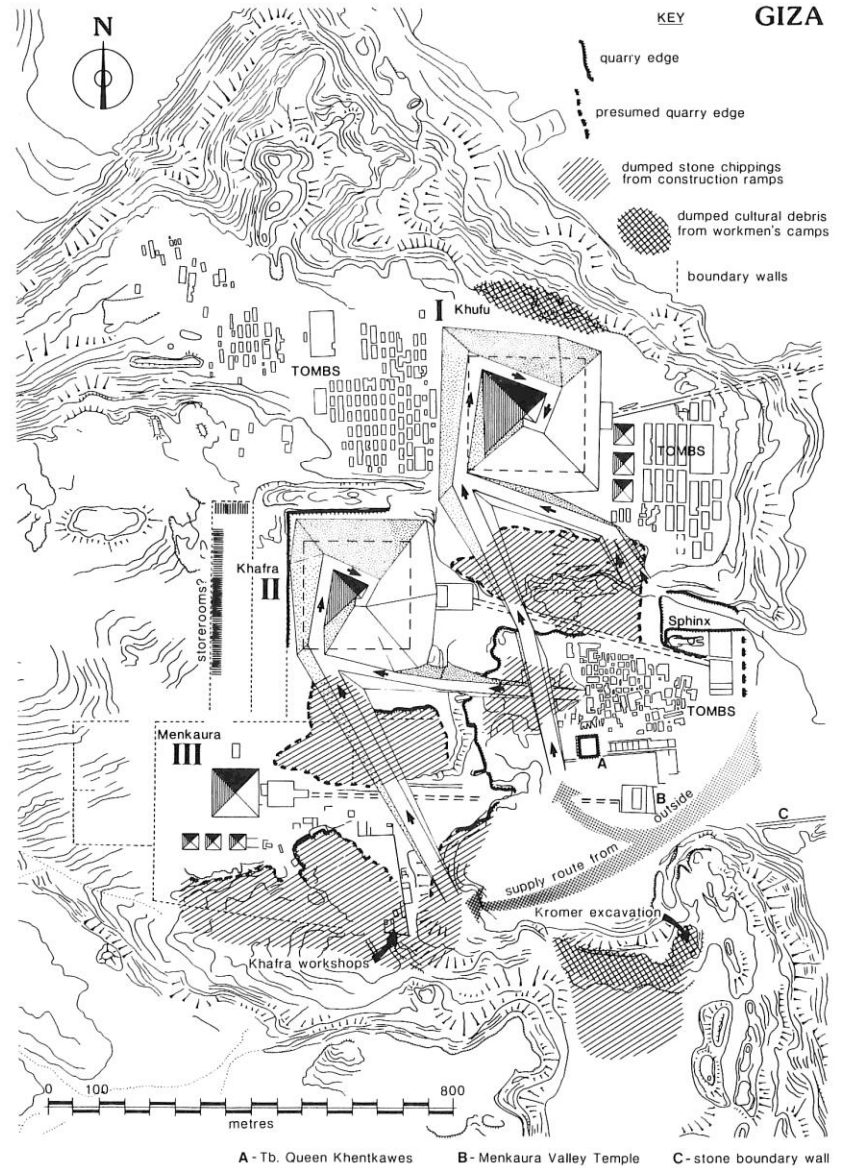
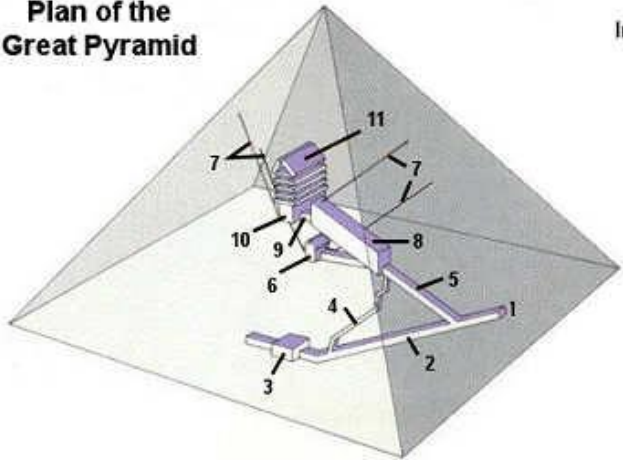
Giza – Kheopsz (Hufu) király (IV. din.) síregyüttesének rekonstrukciója

Giza – A piramisok építésének lehetséges, legvalószínűbb módszere

Plan of the Great Pyramid

A - Tb. Queen Khentkawes B - Menkaure Valley Temple C - stone boundary wall

Giza – A temető felülnézeti rekonstrukciója

Giza – Khephren (Hafre) király (IV. din.) völgytemploma

Saqqara – Unis király (V. din.) piramisához vezető út rekonstruált metszete

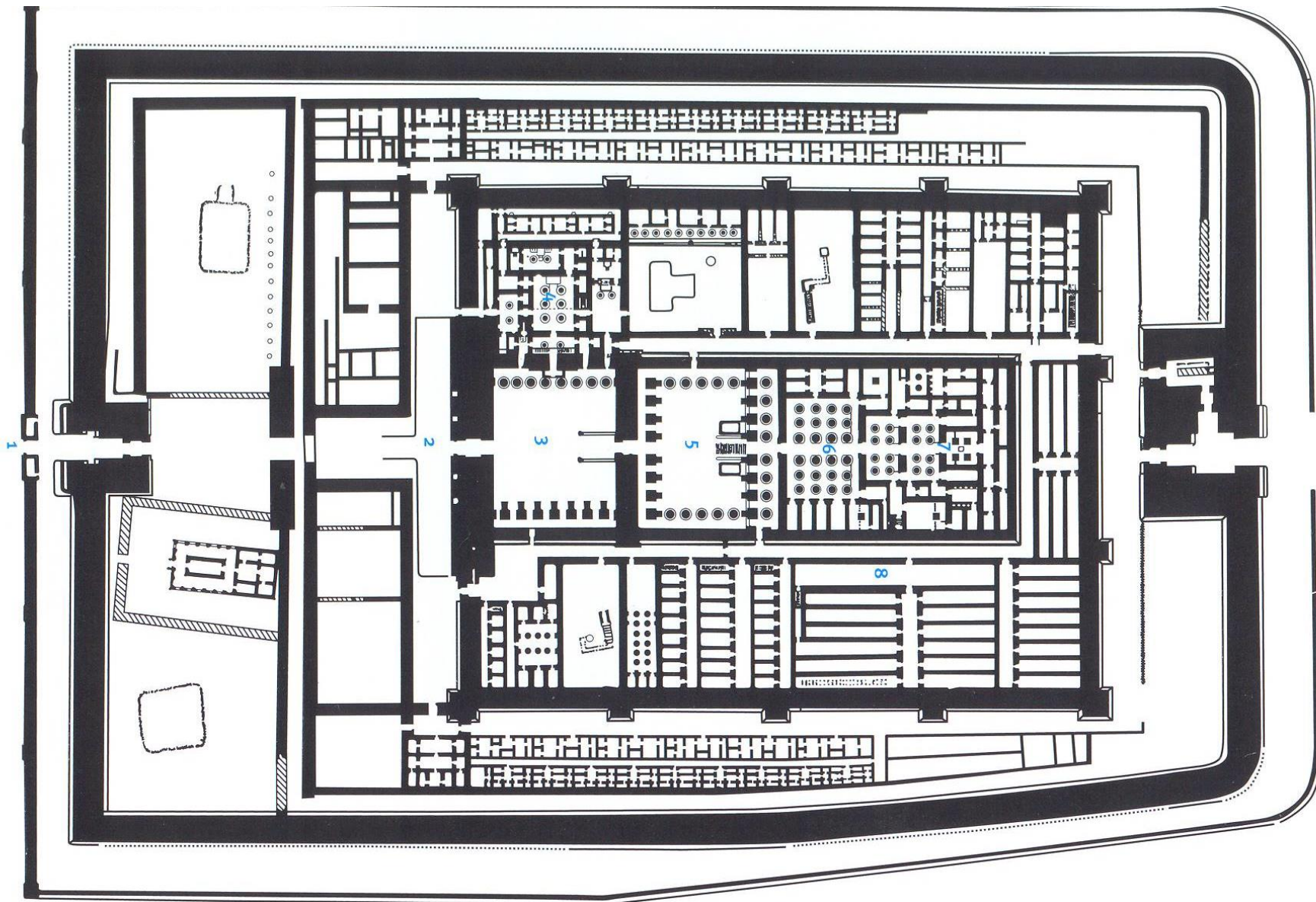

Théba (Nyugati part) – Deir el Bahri

Mentuhotep (Középbirodalom) síregyüttese
III. Thotmesz (XVIII. din.) kápolnája
Hatsepszut (XVIII. din.) terasztemploma

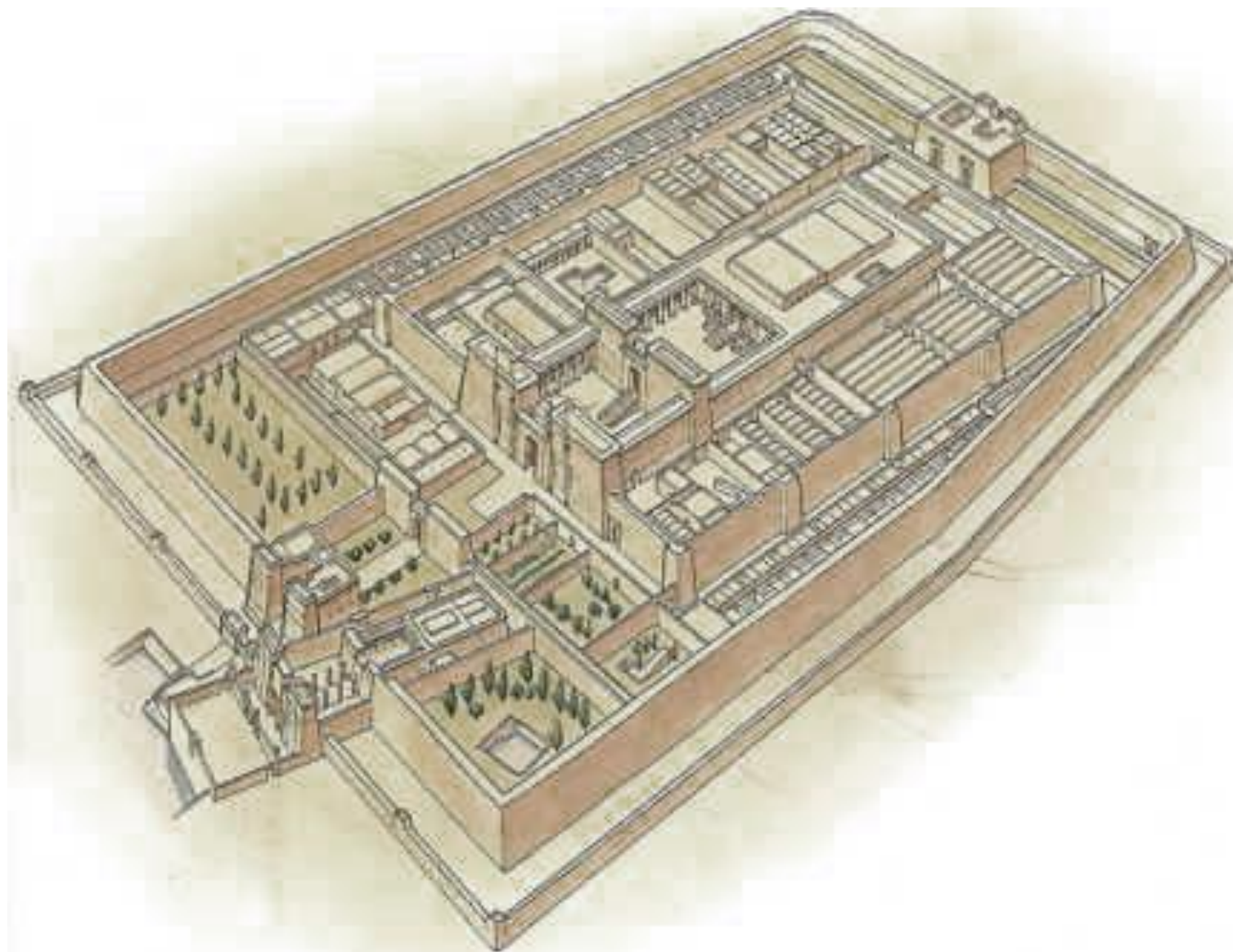
Théba (Nyugati part) – Medinet Habou: III. Ramszesz halotti temploma

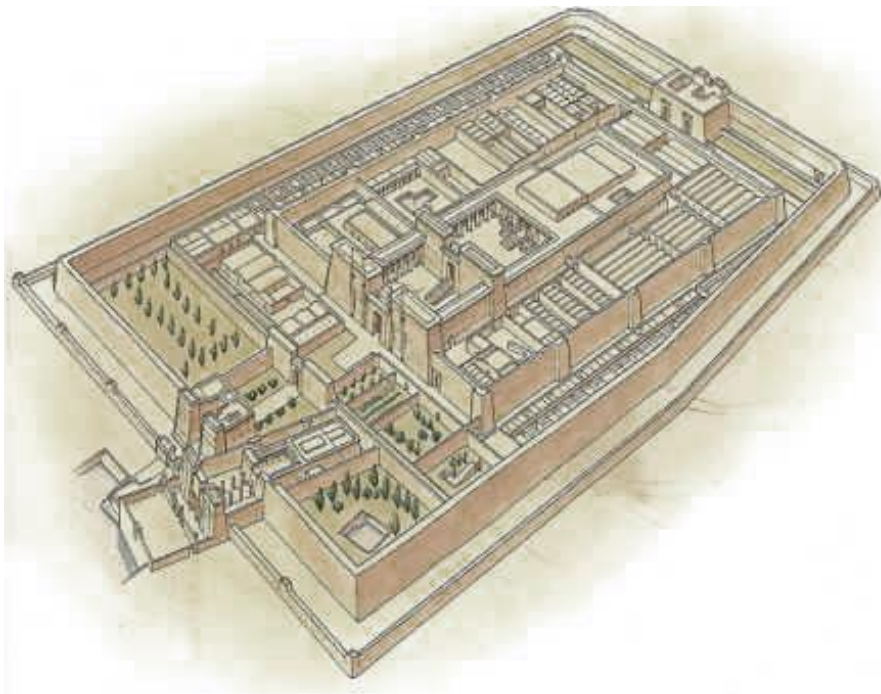
Théba (Nyugati part) – Medinet Habou: III. Ramszesz halotti temploma

Théba (Nyugati part) – Medinet Habou: III. Ramszesz halotti temploma

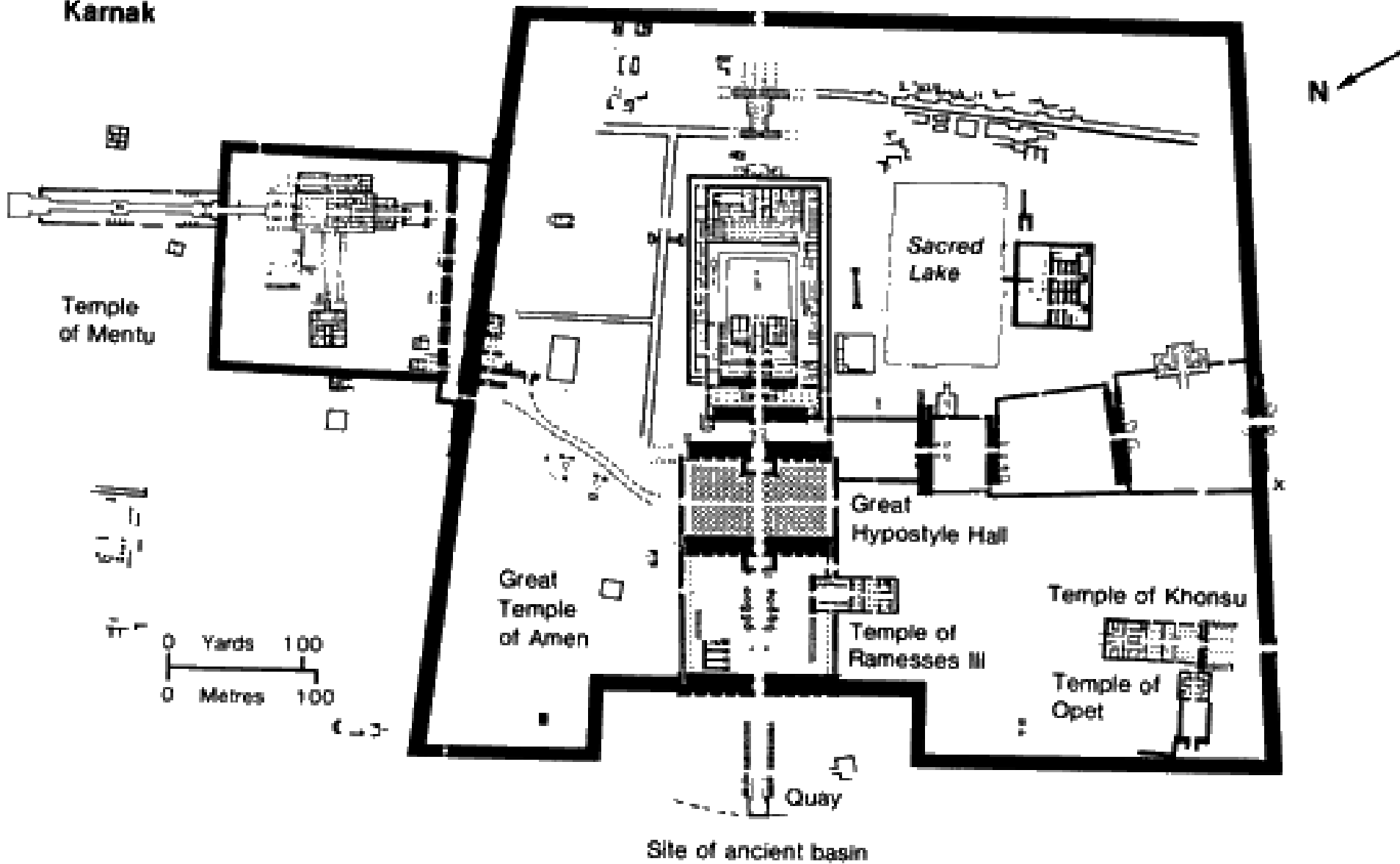

Théba (Nyugati part) – Medinet Habou: III. Ramszesz halotti temploma

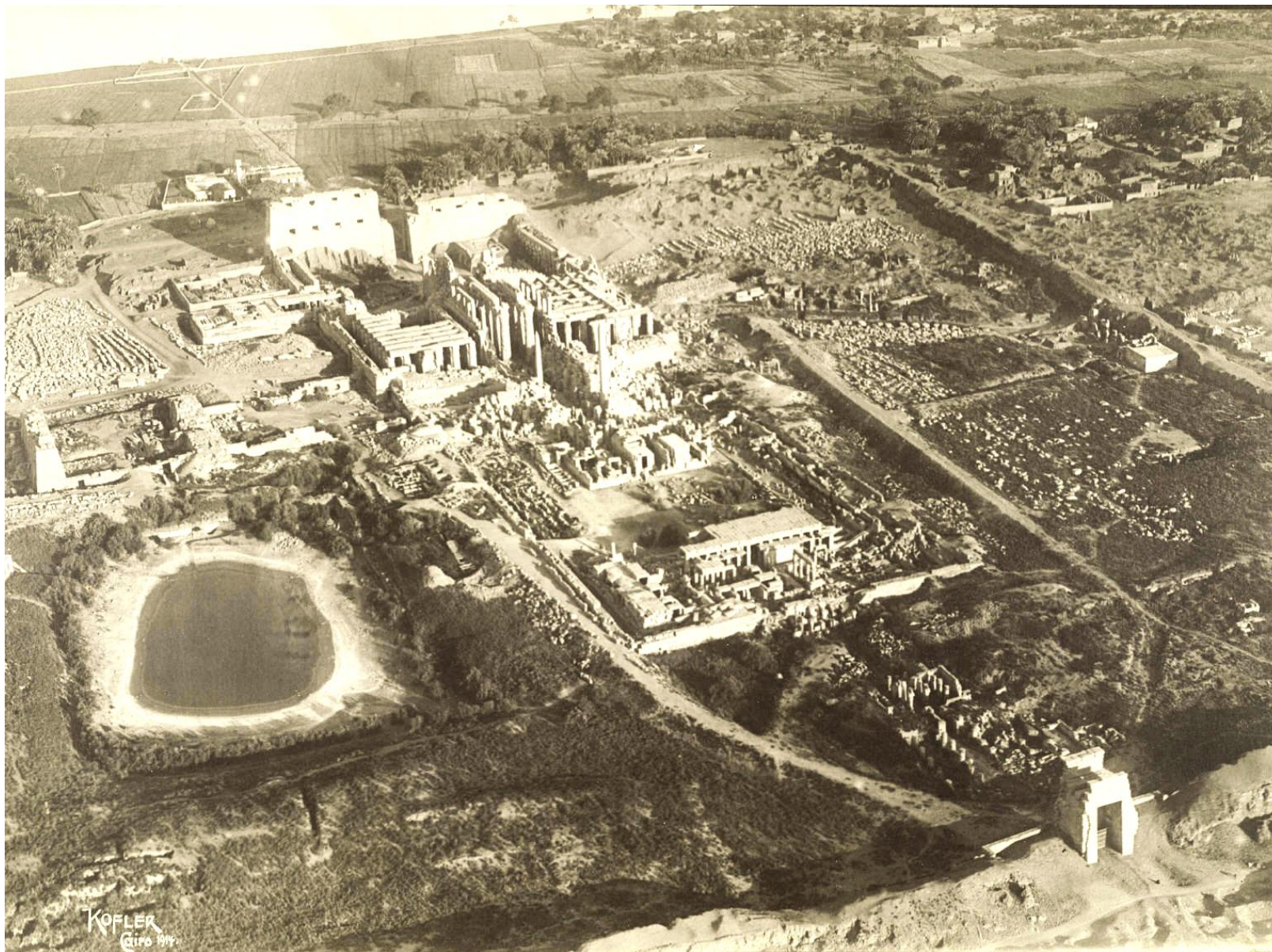

Karnak (Keleti part) – Templomkörzet áttekintő rajza (Amon és Montu)

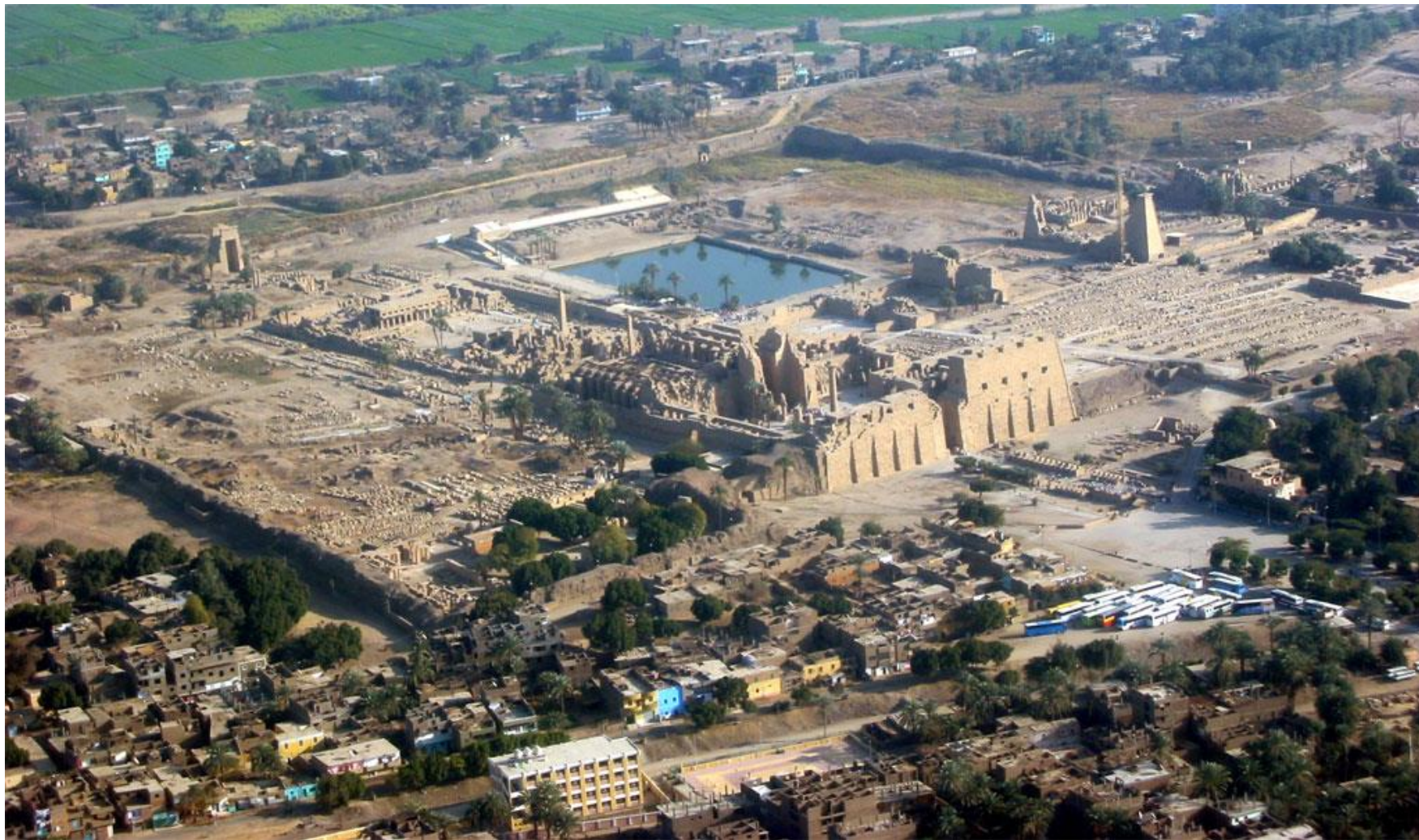
Karnak

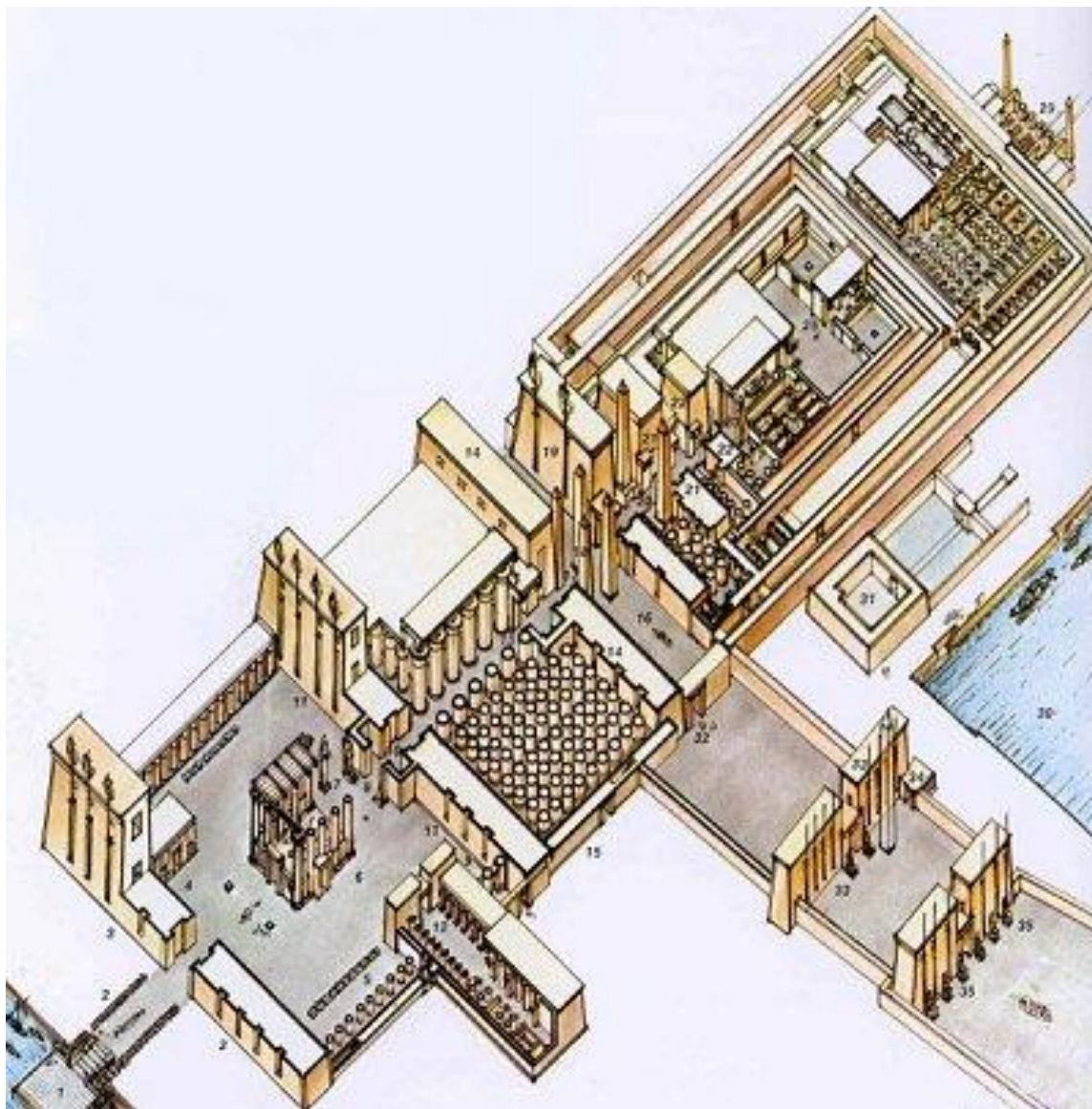
Karnak (Keleti part) – Templomkörzet légifotón (Amon)

Karnak (Keleti part) – Templomkörzet légifotón (Amon)

Karnak (Keleti part) – Amon templom rekonstrukciós rajza

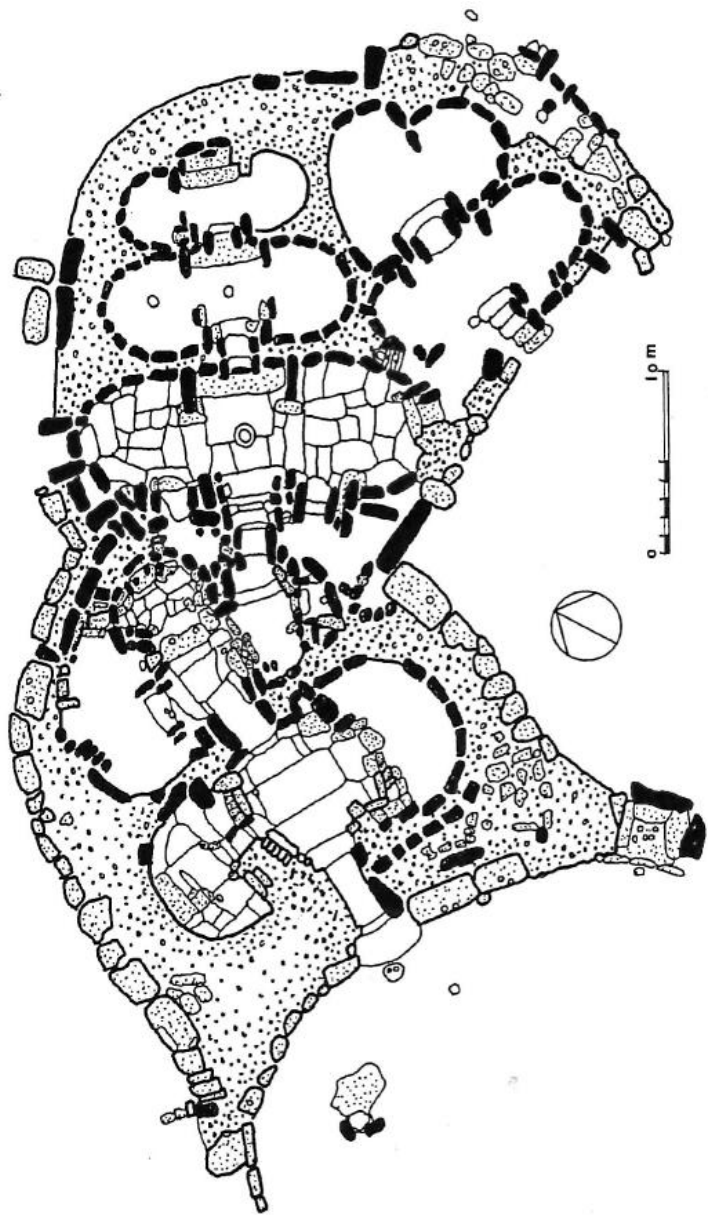
Karnak (Keleti part) – Templomkörzet

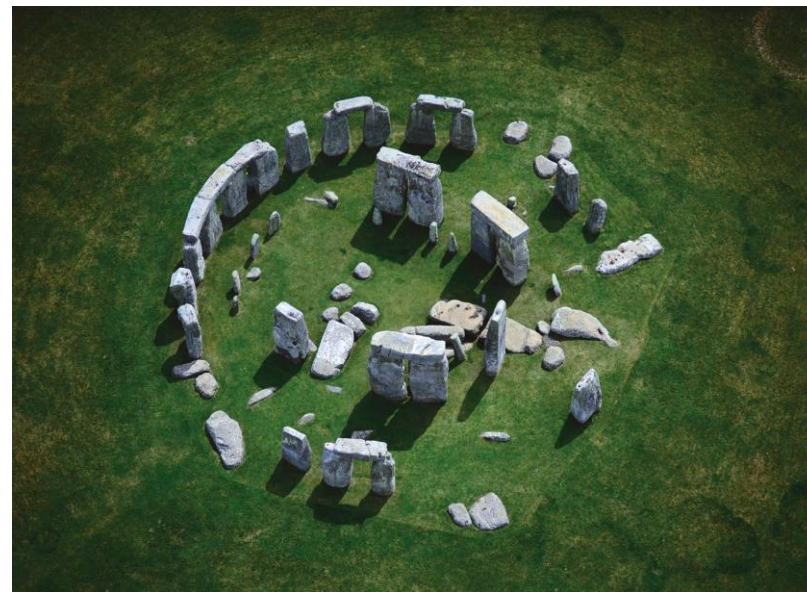
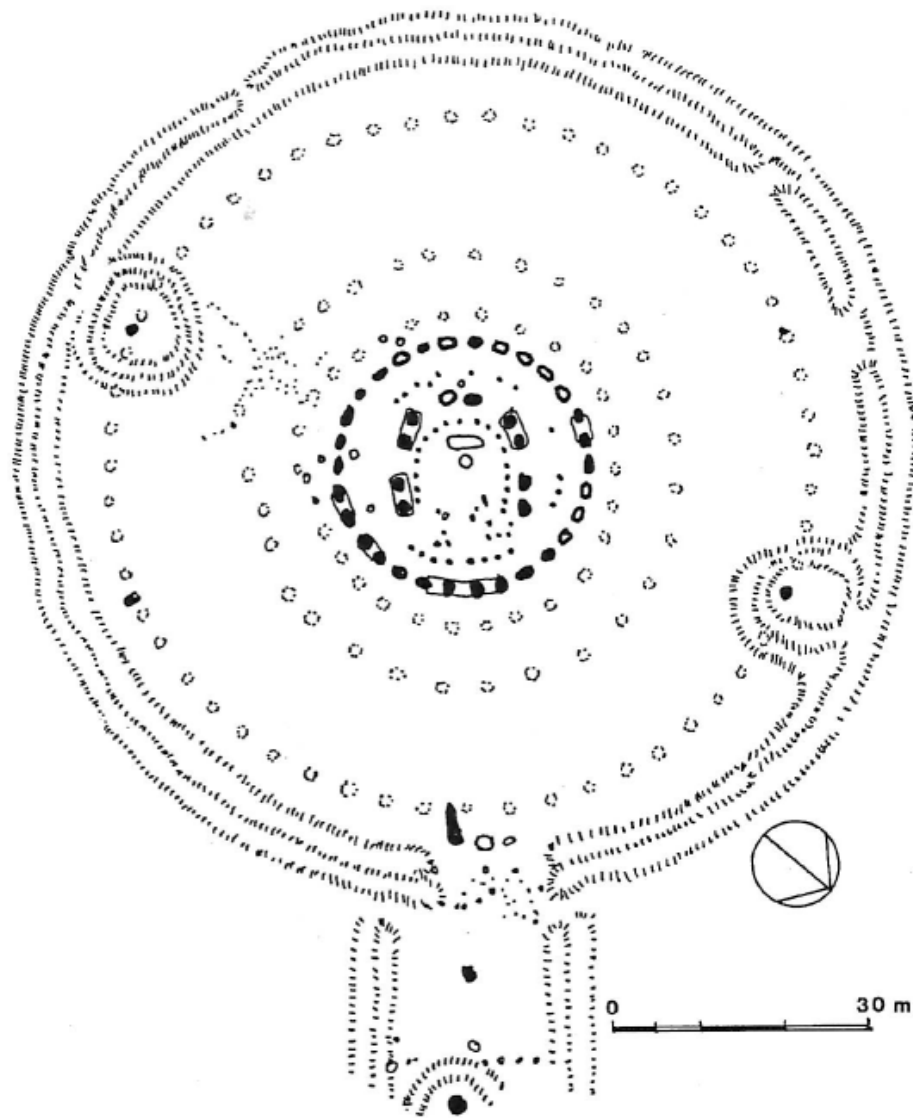
A megalitikus kultúra elterjedése

Megalitikus templomok, szentélyek Máltáról

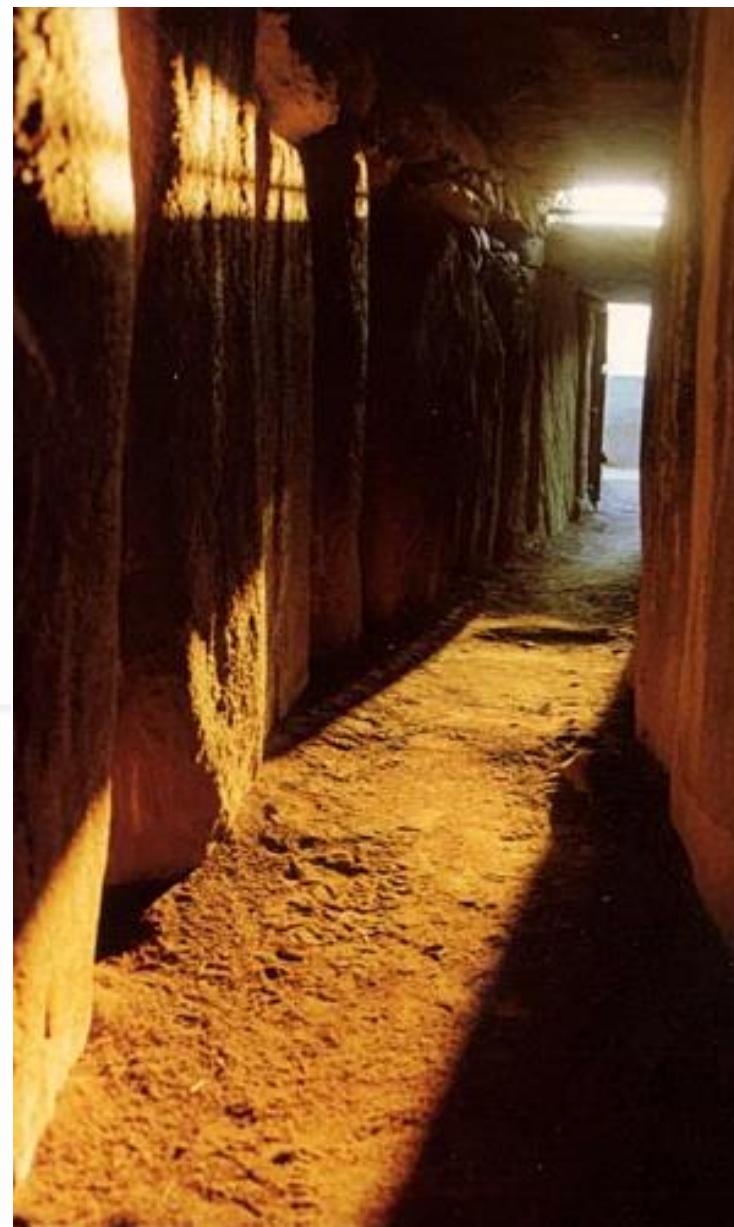
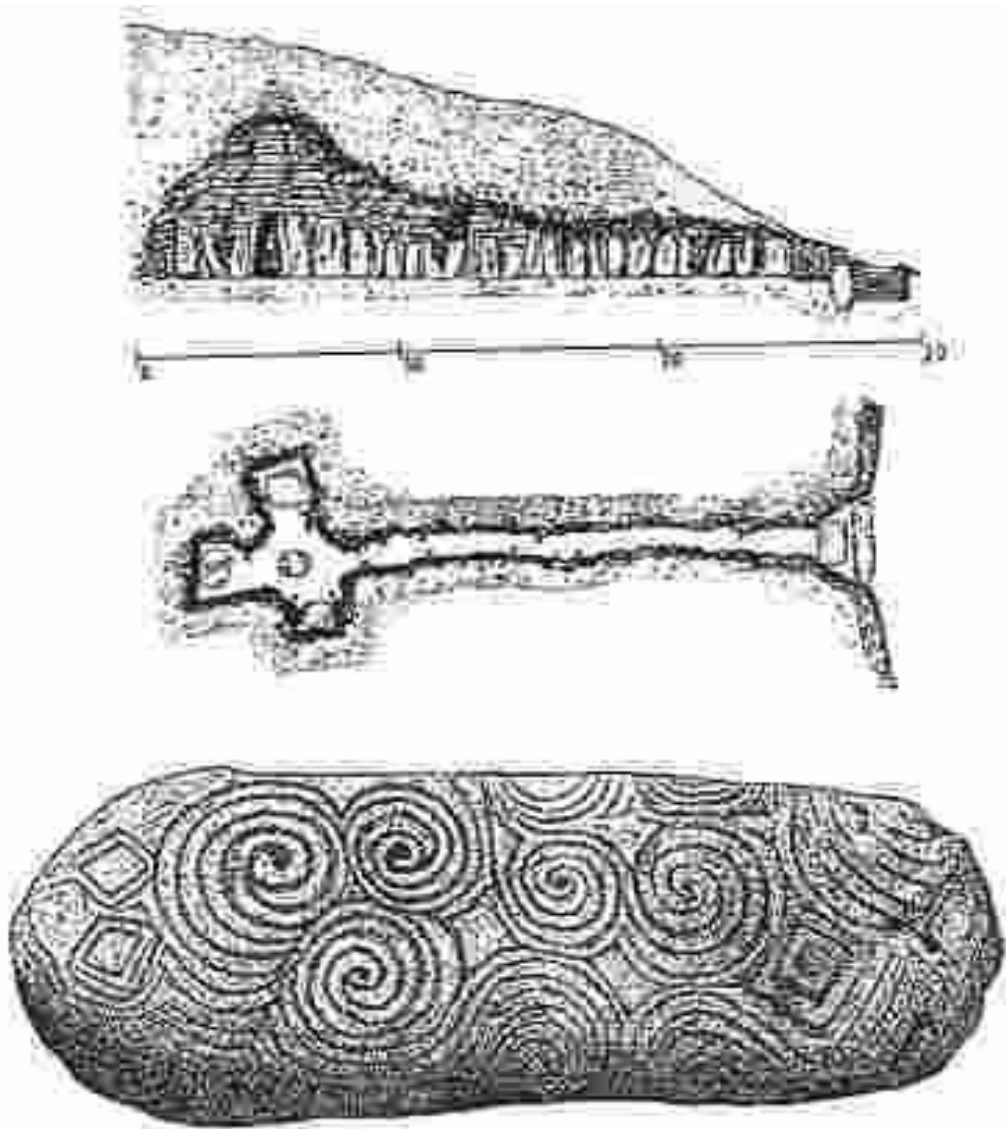
Stonehenge

New Grange megalit építménye

New Grange

Argos - i.e. 8. század
modell Héra templomából

Samos – Héra I.

i.e. 760

Thermos – Apollon

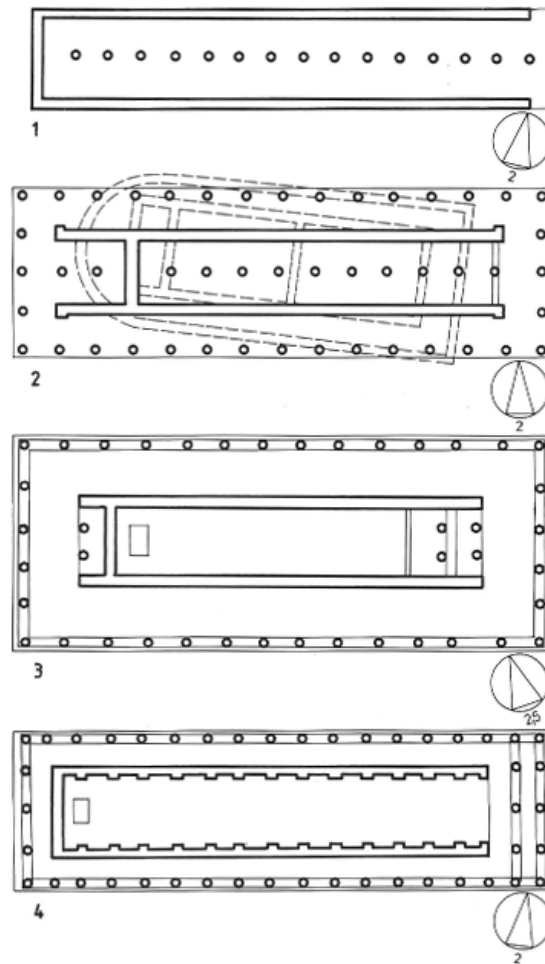
i.e. 690-620

Argos – Héra I.

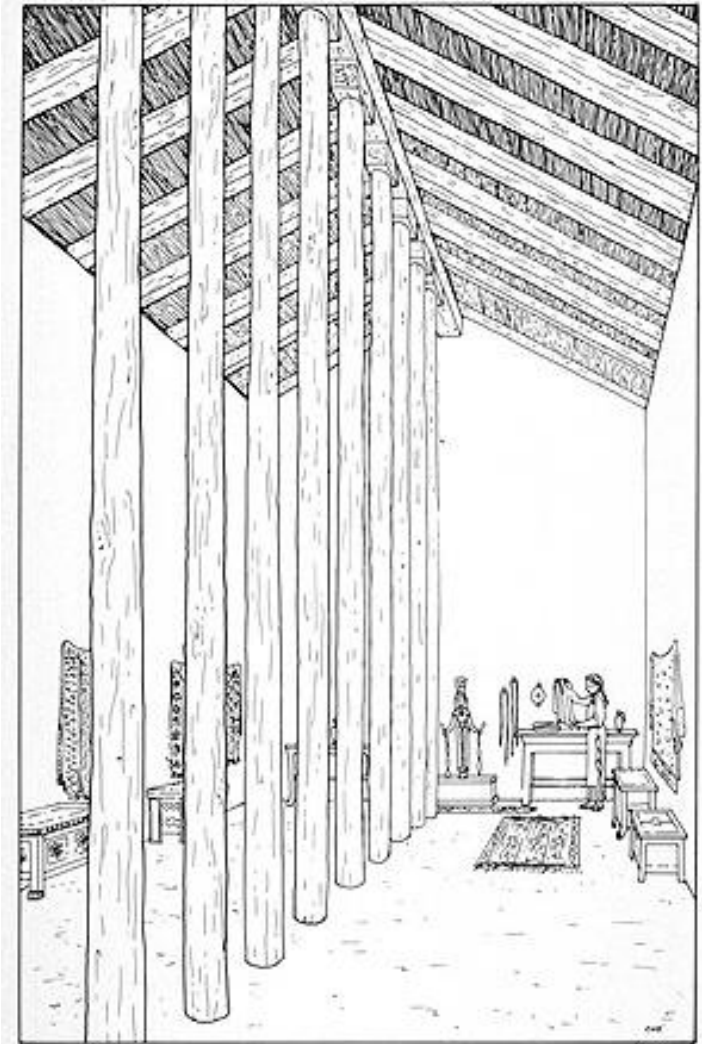
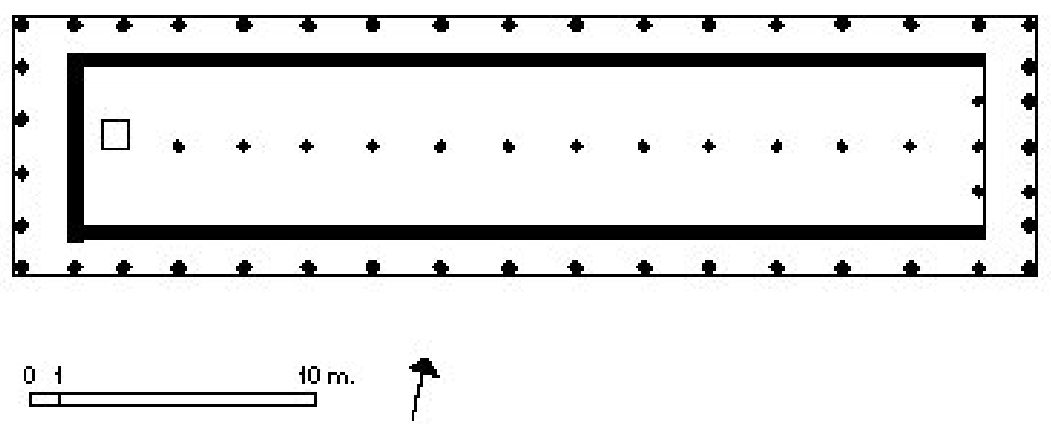
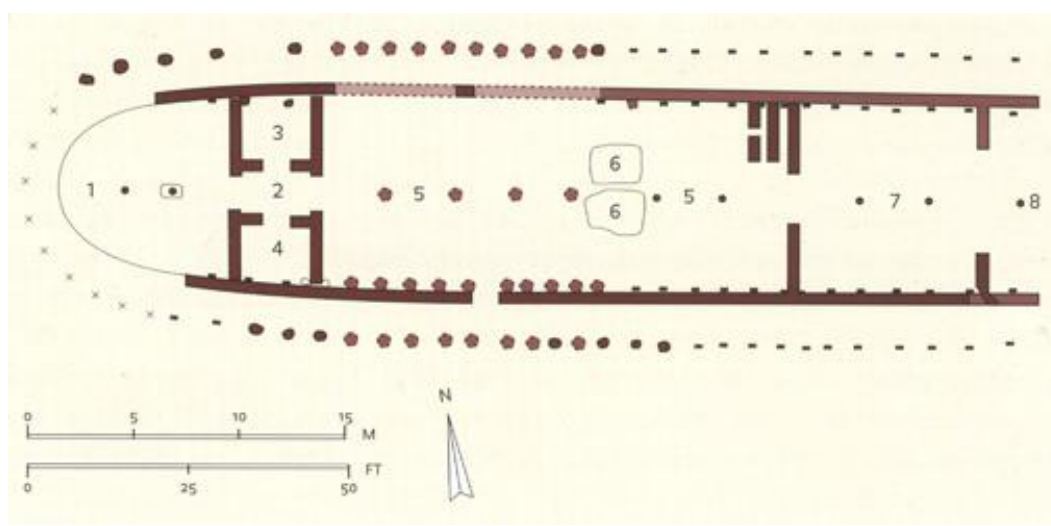
i.e. 690

Argos – Héra II.

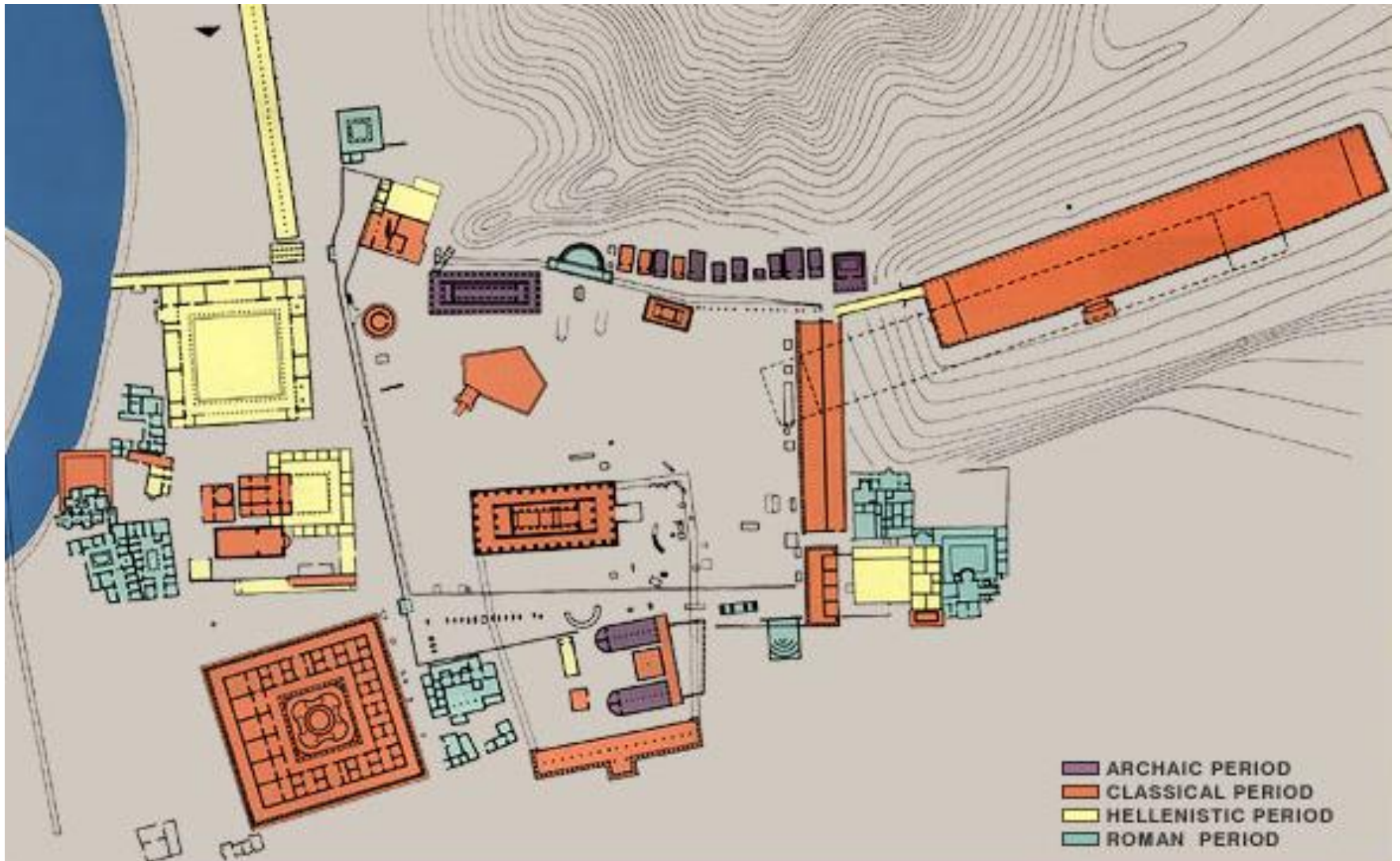
i.e. 670

Lefkandi (Euboia) – templom vagy palota, i.e. 9-8. sz
Samos – Hera I., i.e. 8. sz

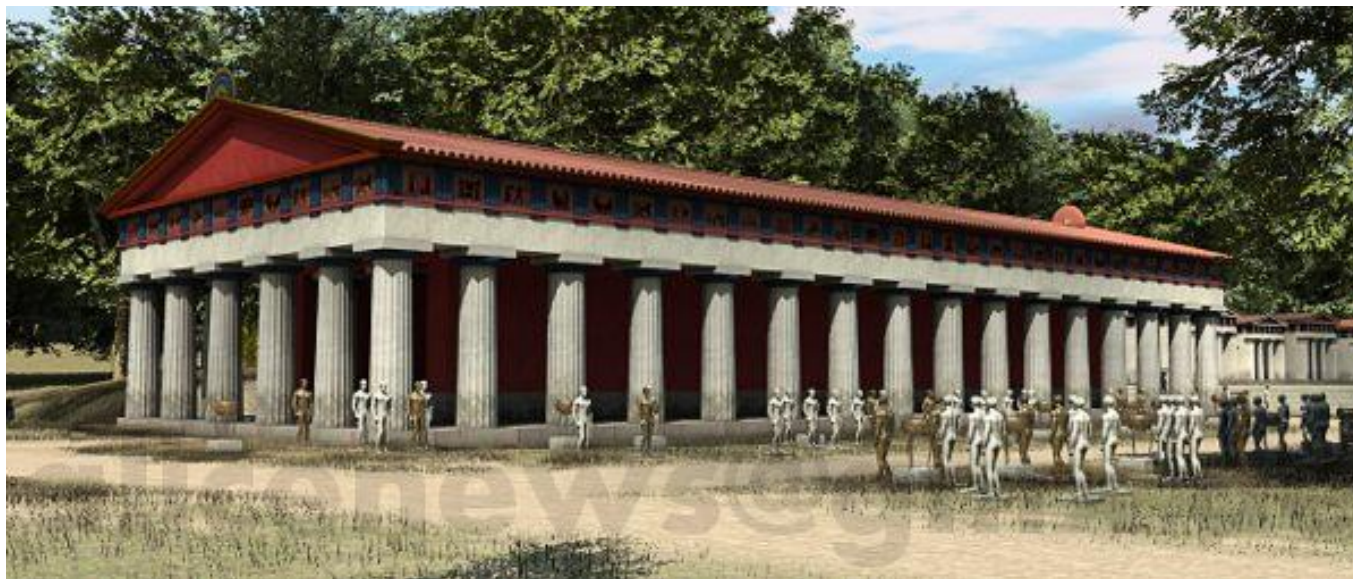
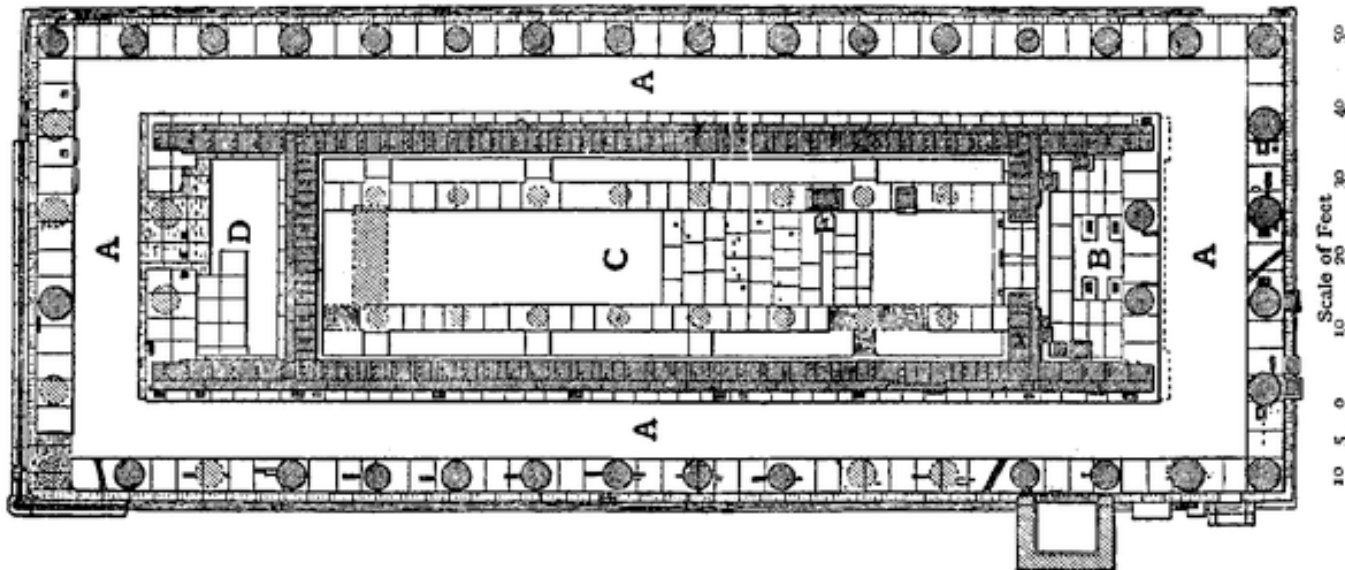
Olympia – temenos, i.e. 7. sz.- i.sz. 4. sz.

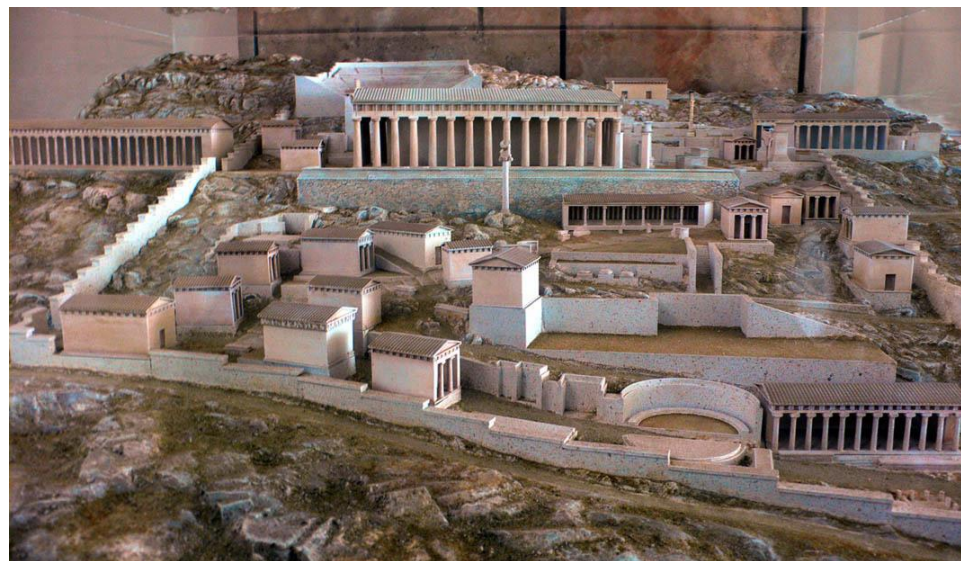
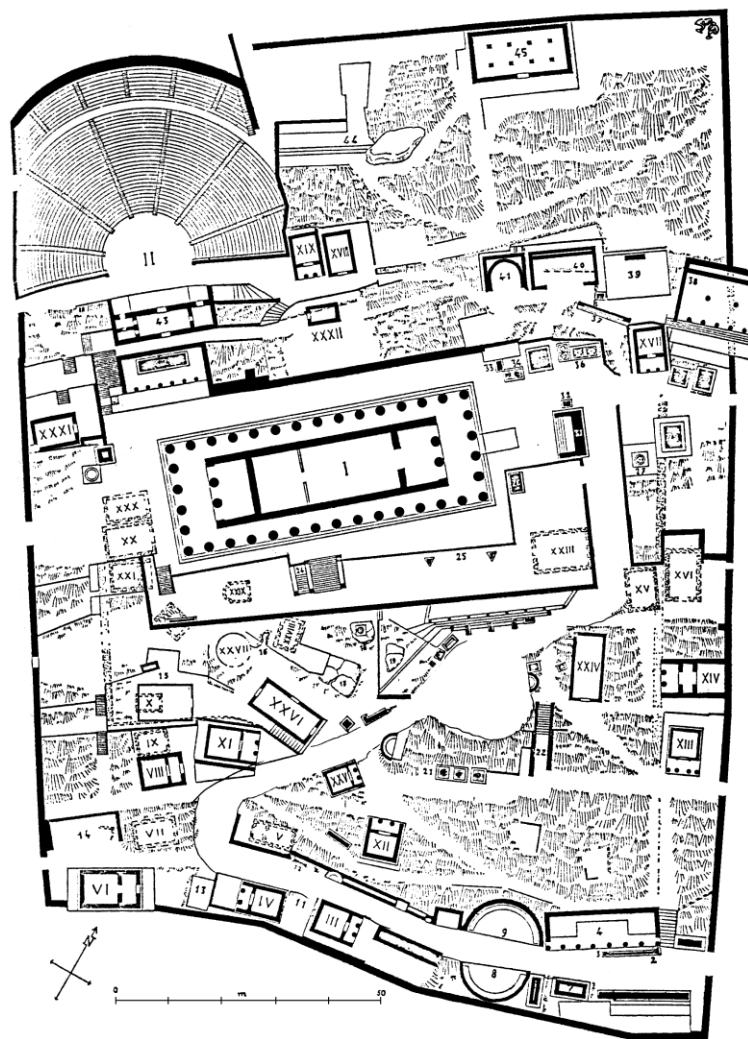
Olympia – temenos, modell

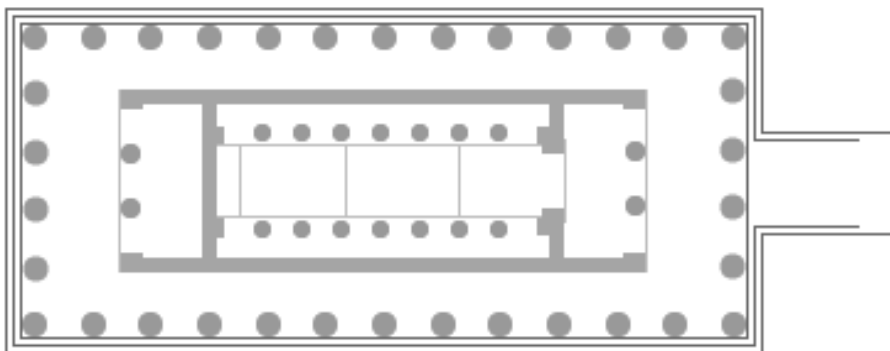
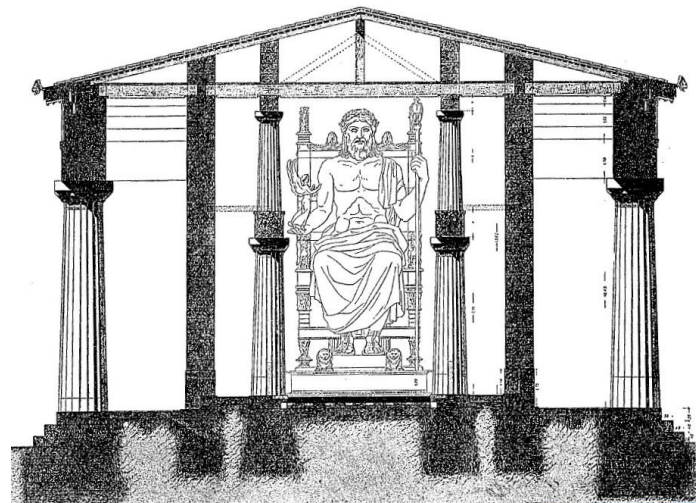
Olympia – Heraion, i.e. 600-590

Delphoi – temenos, i.e. 7- i.e 1. sz

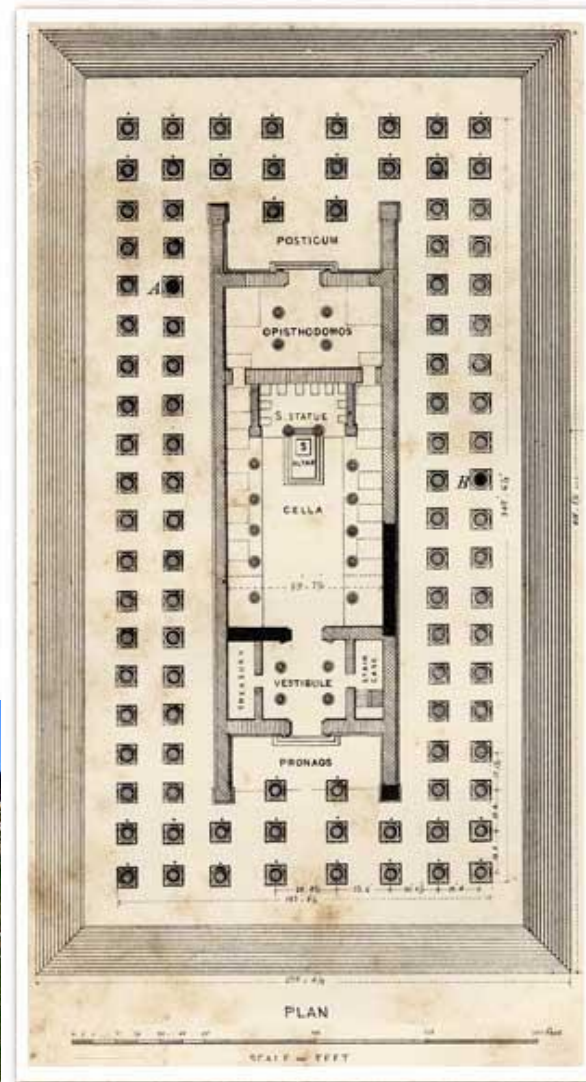

Közép hellén csoport – Olympia, Zeus temploma, i.e. 470

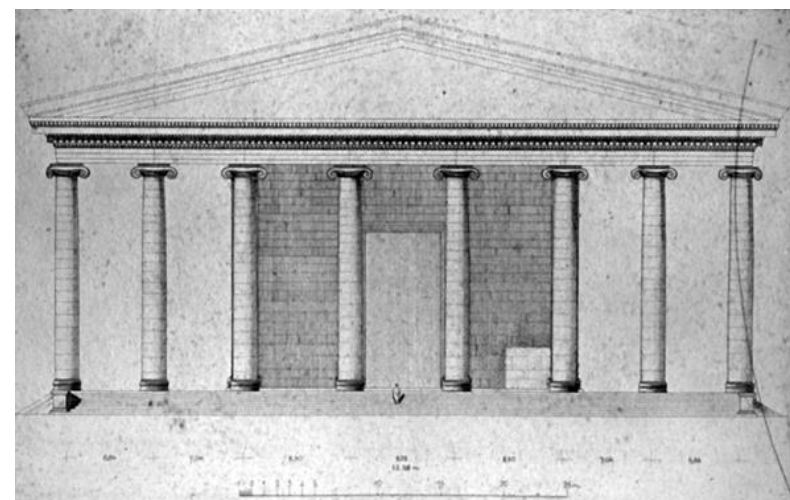
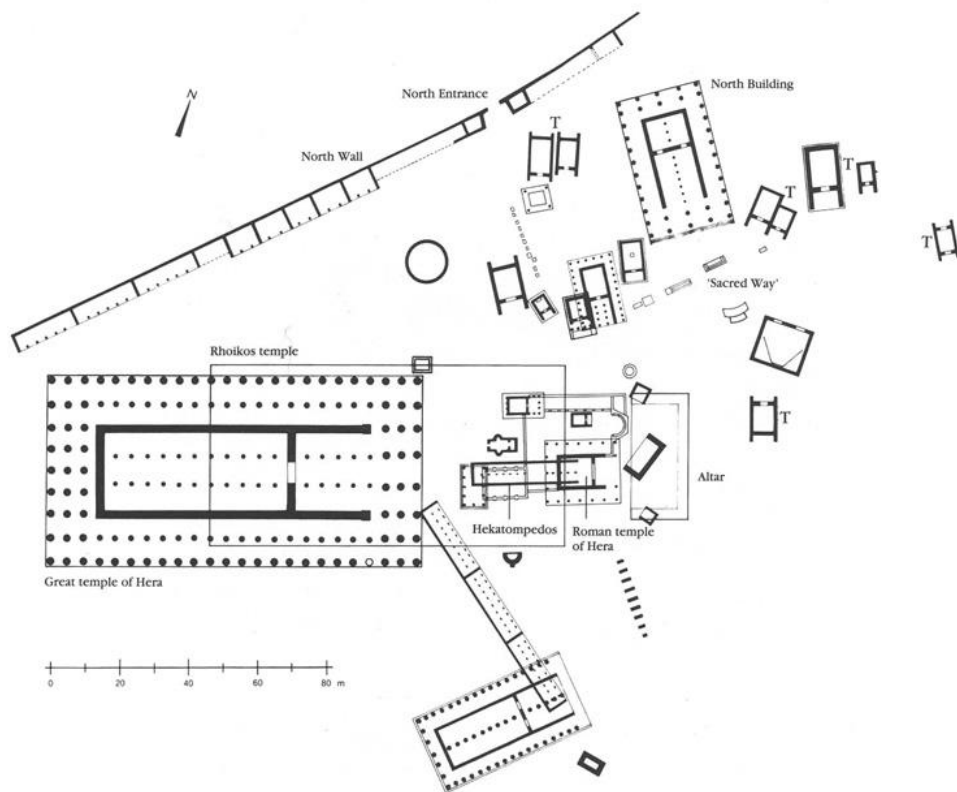

© M. Larrinaga

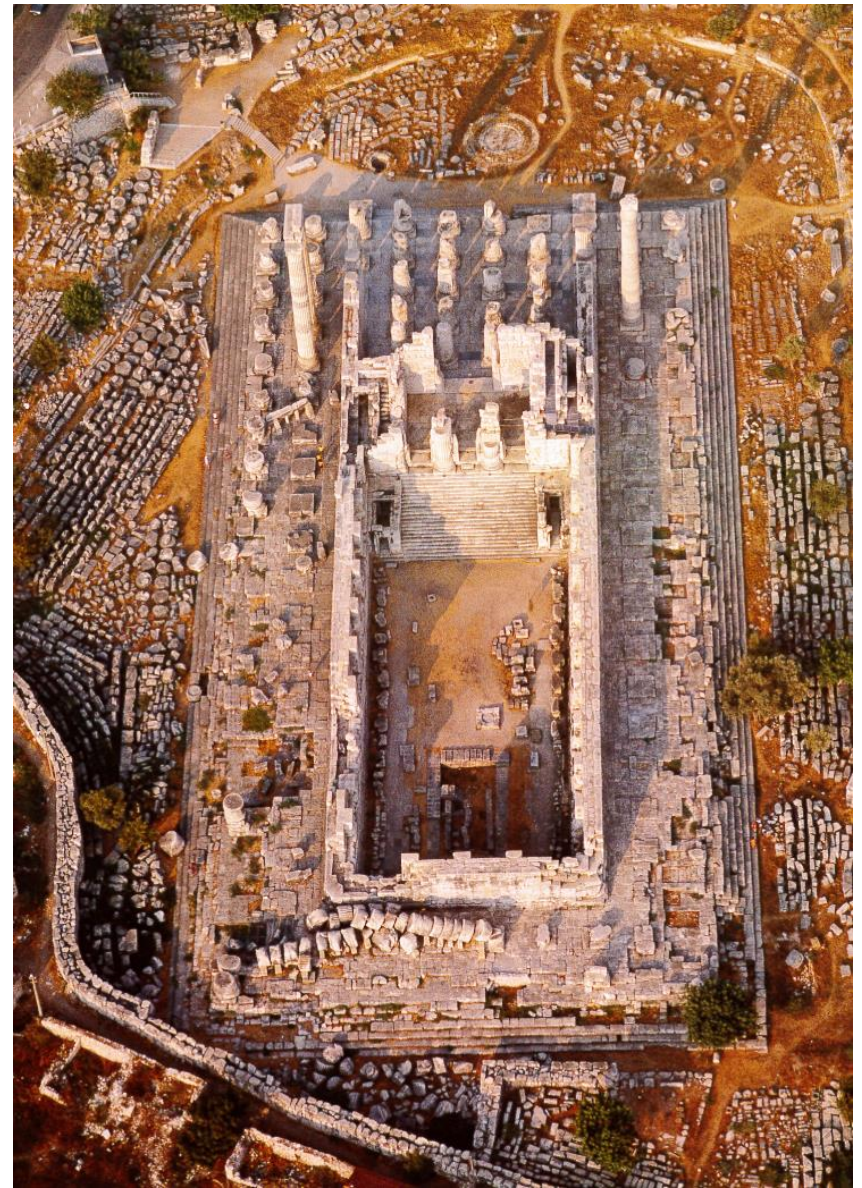
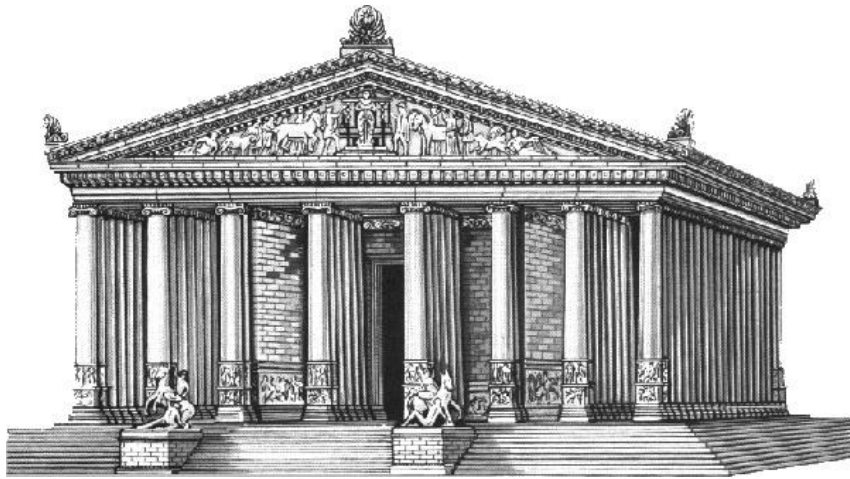
Keleti hellén csoport – Ephesos, Artemis szentélye, i.e. 560-i.e. 350

Keleti hellén csoport – Samos, Héra temploma, i.e. 538-i.e. 522

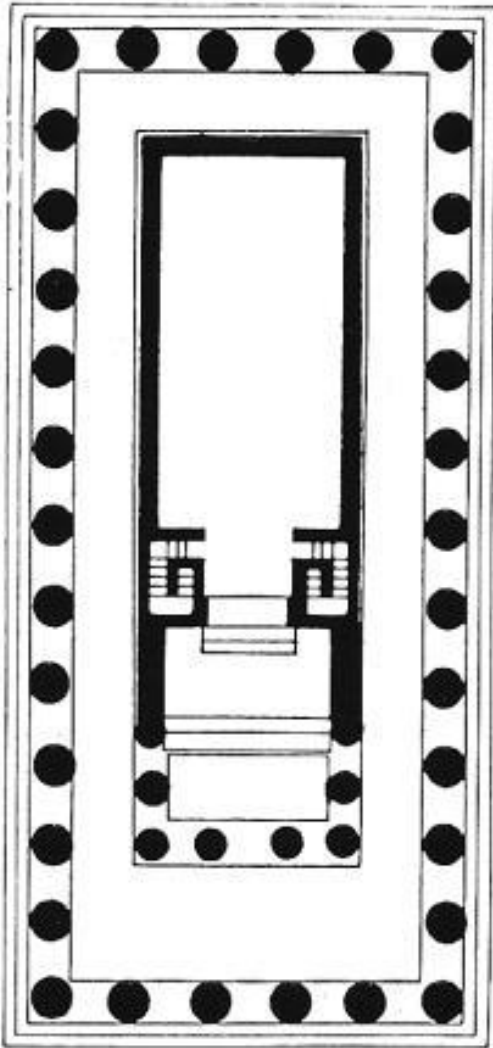
Keleti hellén csoport – Didyma, Apollon temploma, i.e. 313-i.sz. 41

Nyugati hellén csoport – Selinus, C templom, i.e. 550-i.e. 530

Nyugati hellén csoport – Paestum, Poseidonia, Athéné temploma, i.e. 550

Nyugati hellén csoport – Segesta, befejezetlen dór templom i.e. 5. sz.

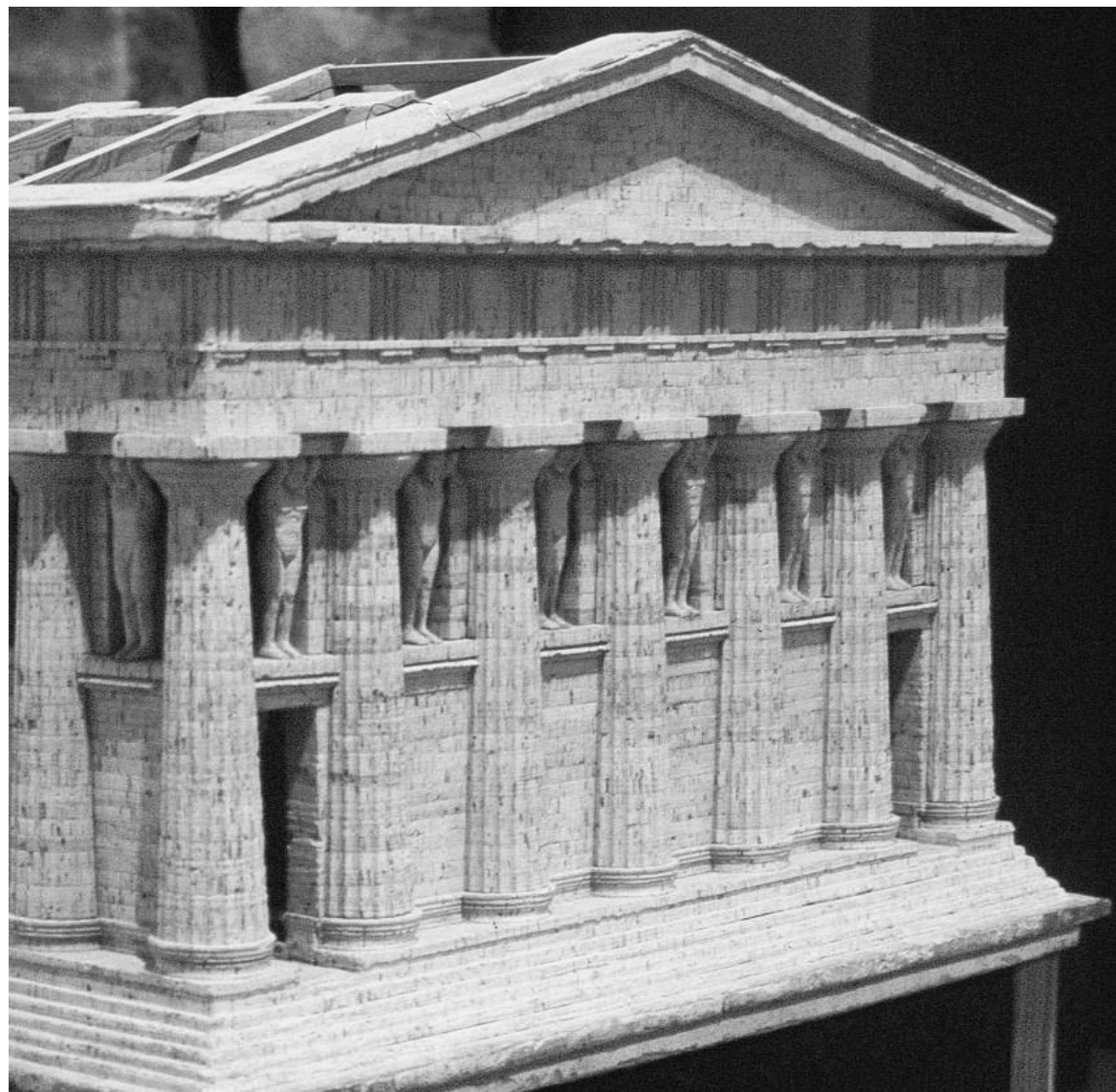
Aigina – Aphaia szentély, i.e. 490

Paestum – Poseidon (Hera II) templom, i.e. 450

Agrigenti – Zeus templom, i.e. 480

Athen – Acropolis, i.e. 5. sz.

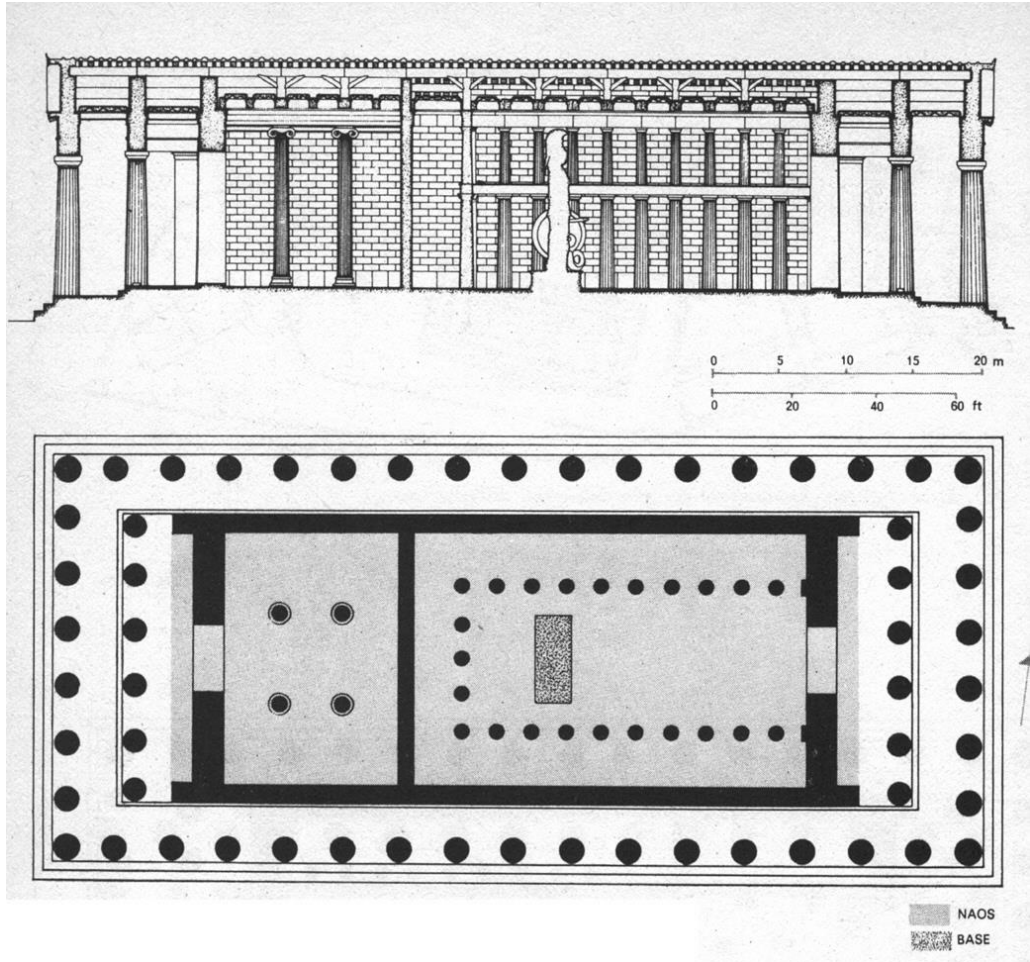
Athen – Acropolis, i.e. 5. sz.

Athen – Acropolis, i.e. 5. sz.

Athen – Acropolis, Parthenon, i.e. 447-432

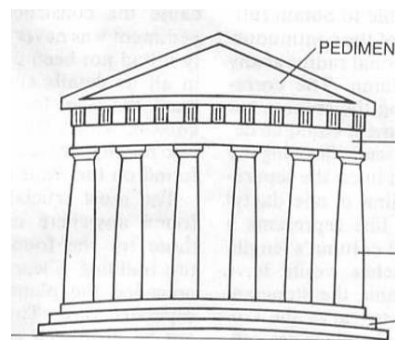
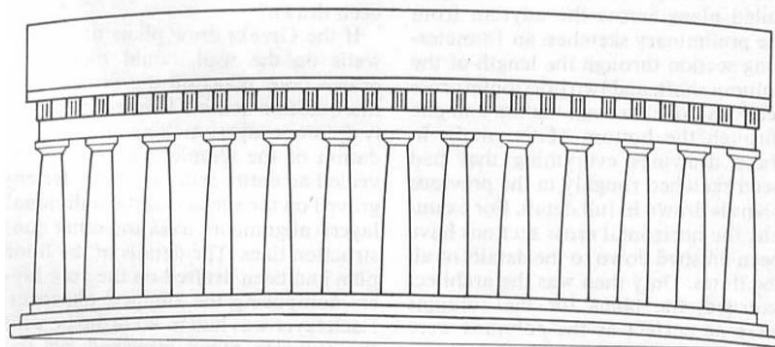
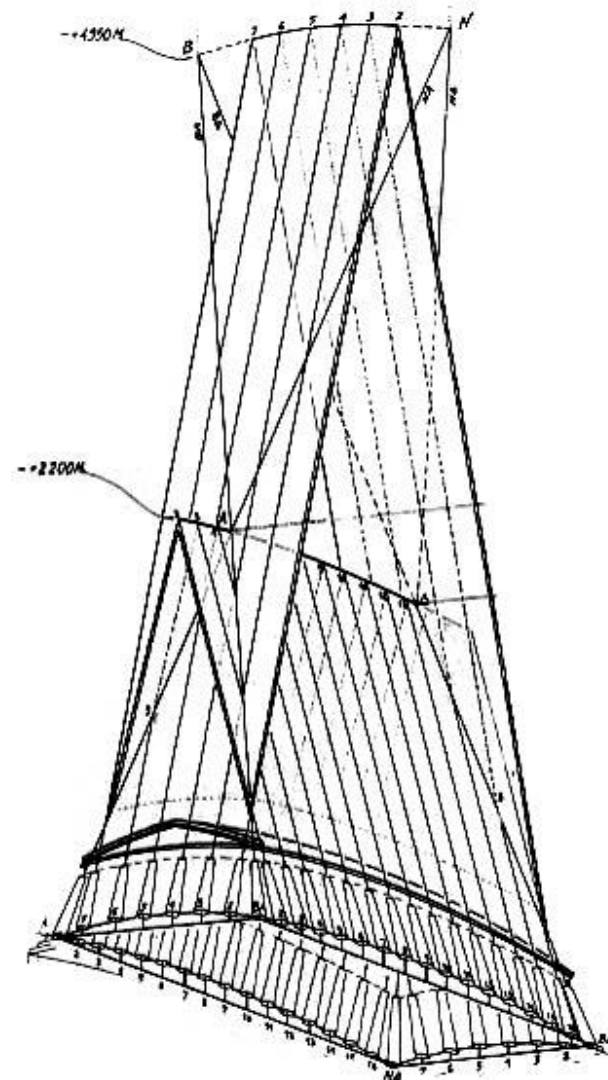
Athen – Acropolis, Parthenon, i.e. 447-432

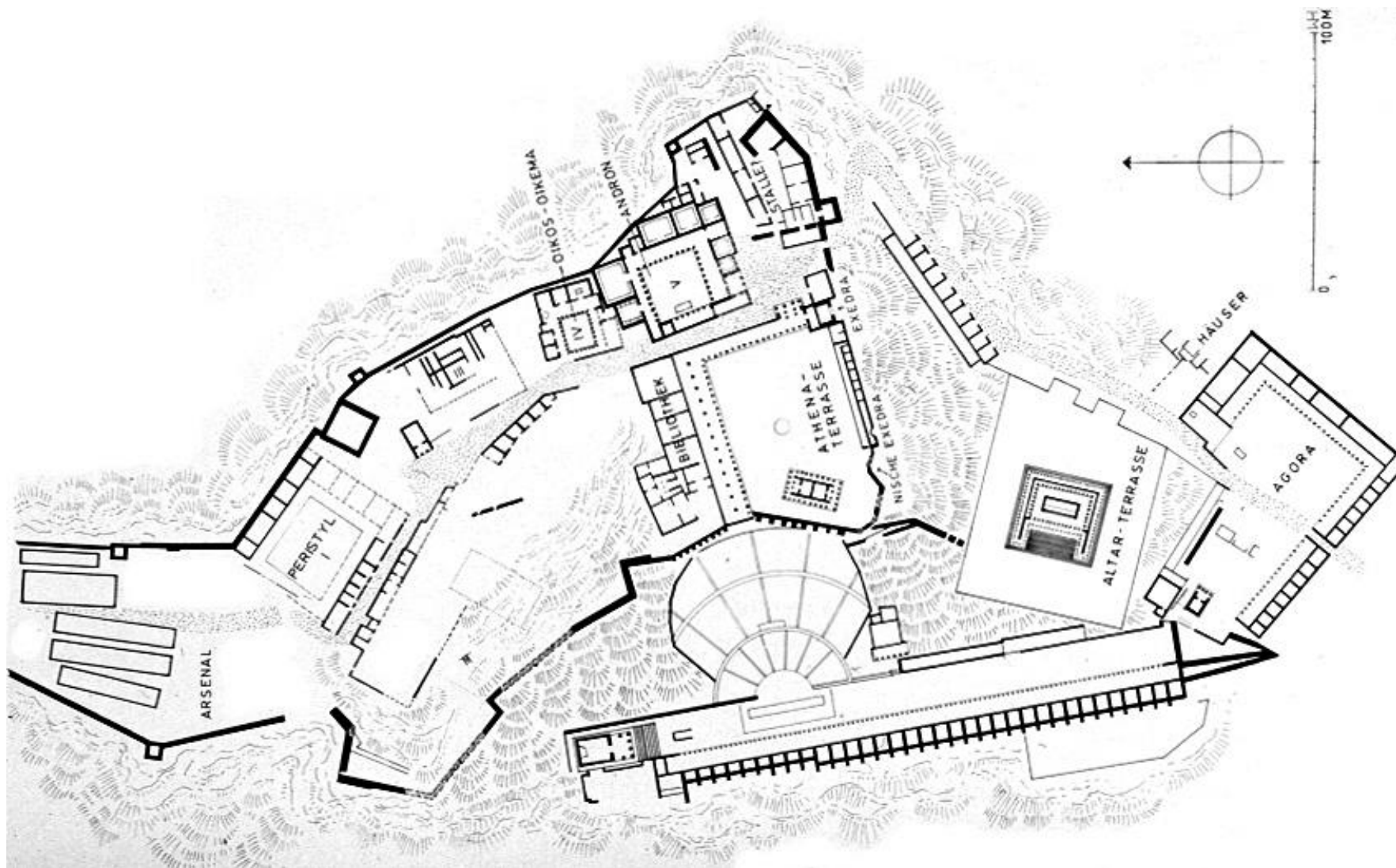
Nashville/Tennessee USA – Parthenon rekonstrukciója, 1897, 1925-31

Optikai korrekció a görög templomépítészetben

Pergamon – Akropolis, i.e. 2. sz.

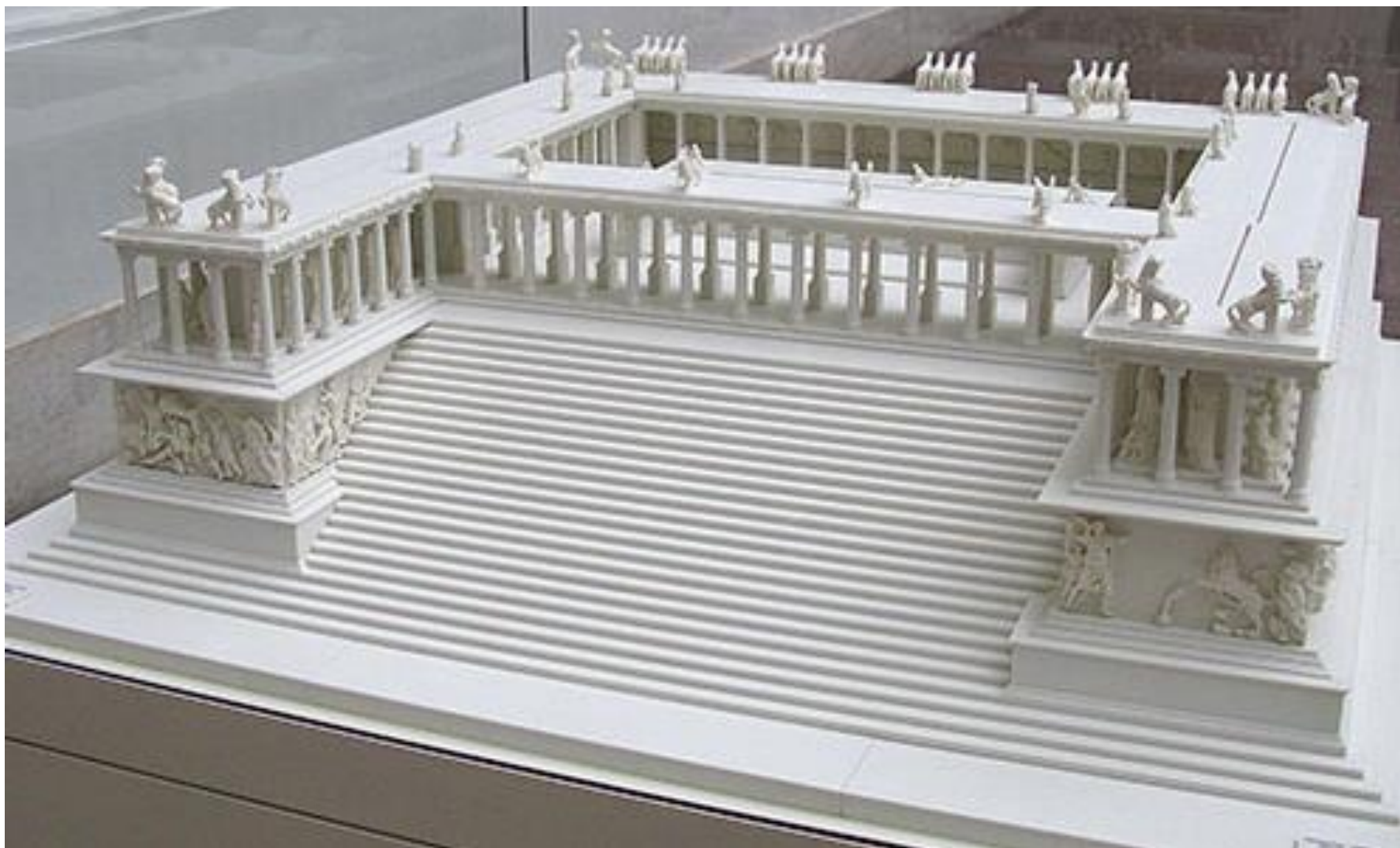
Pergamon – Akropolis, i.e. 2. sz.

Pergamon – Akropolis, i.e. 2. sz.

Pergamon – Zeus oltár, i.e. 160

Pergamon – Zeus oltár, i.e. 160 (ma berlinben a Pergamon Múzeumban)

Pergamon – Zeus oltár, i.e. 160

Rómától a Római Birodalomig

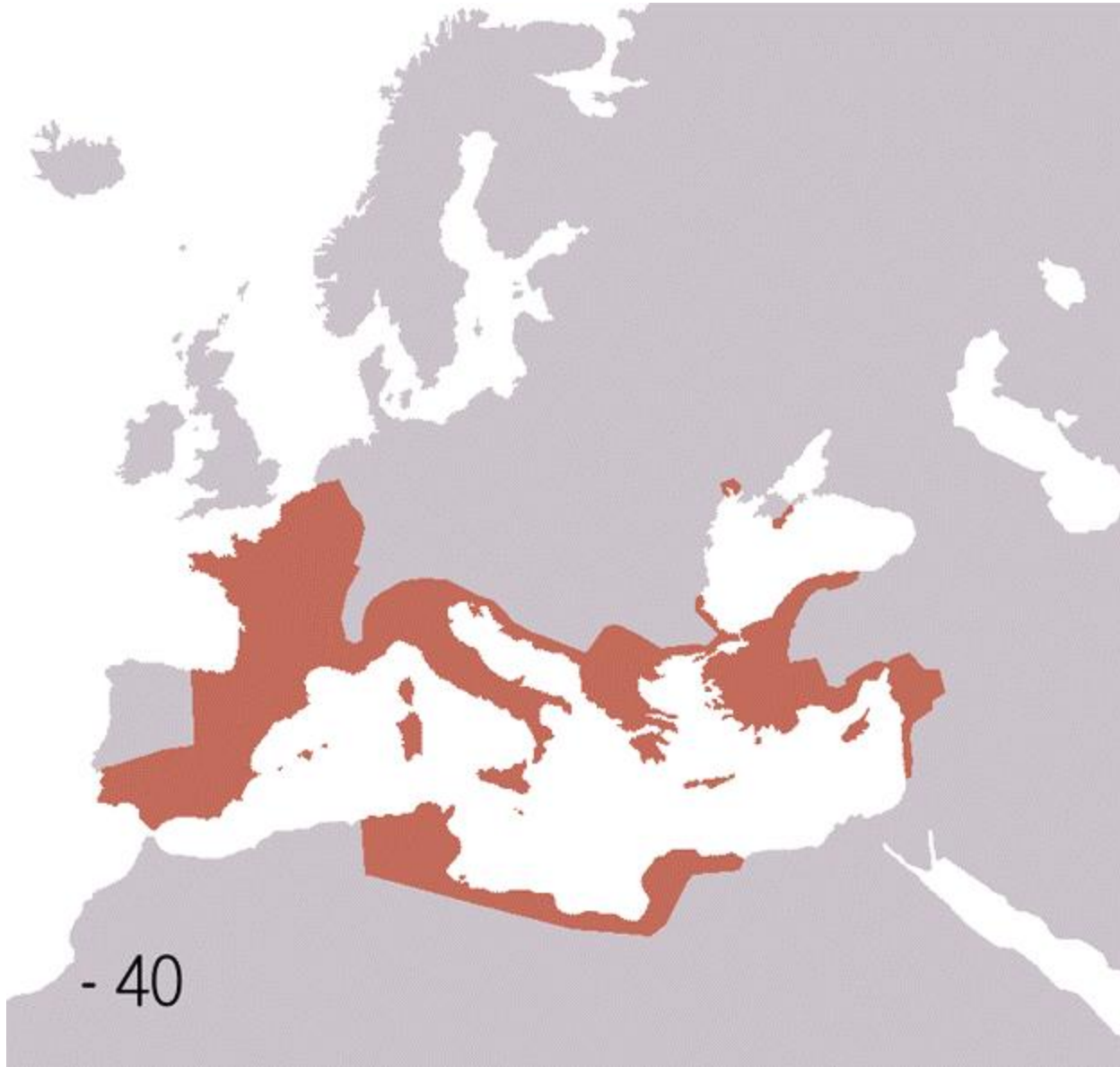

- 510

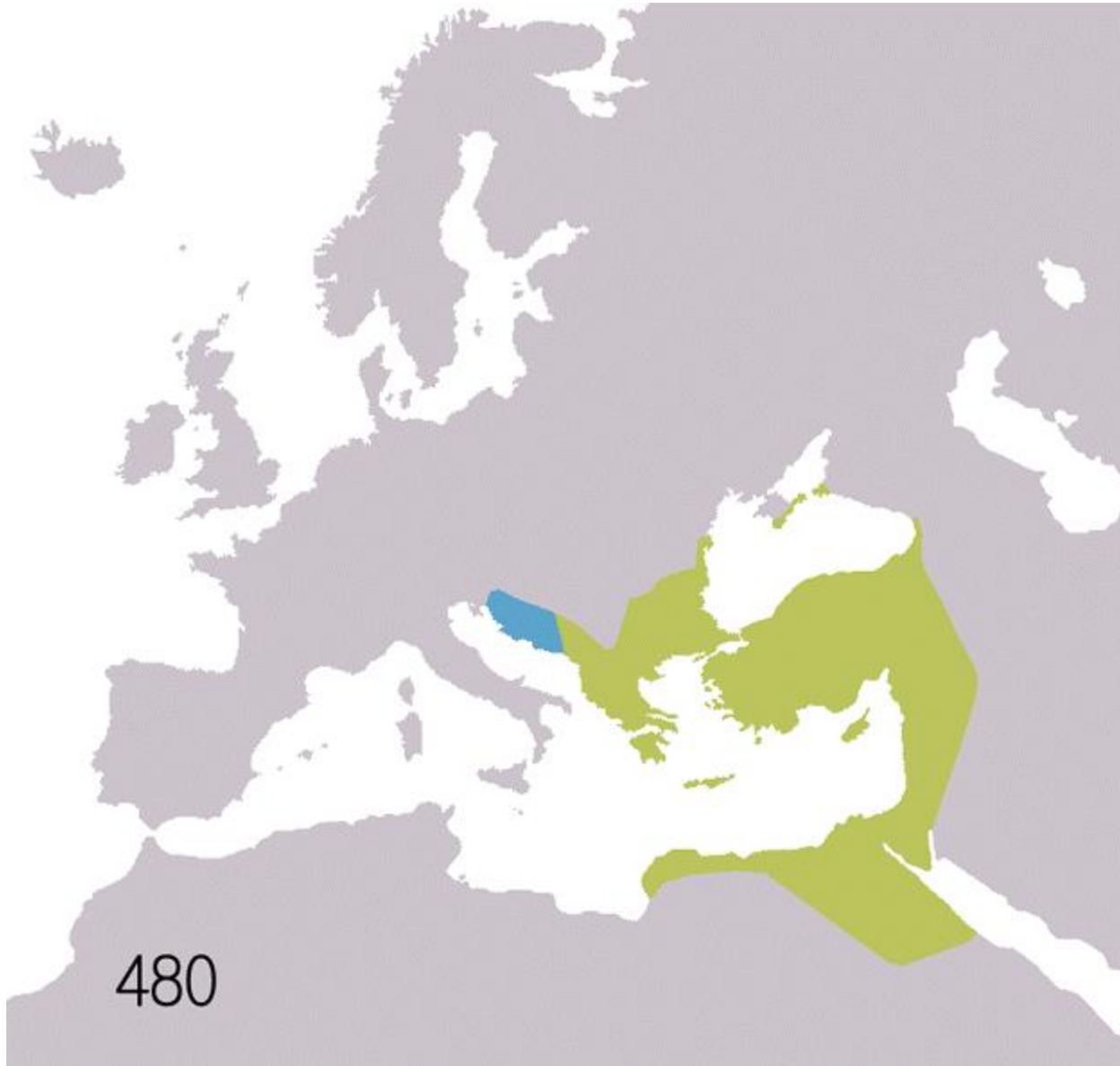
20

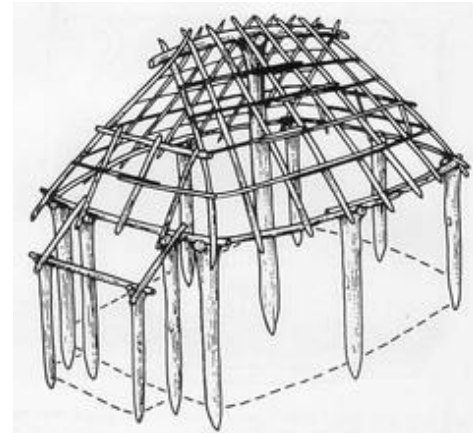
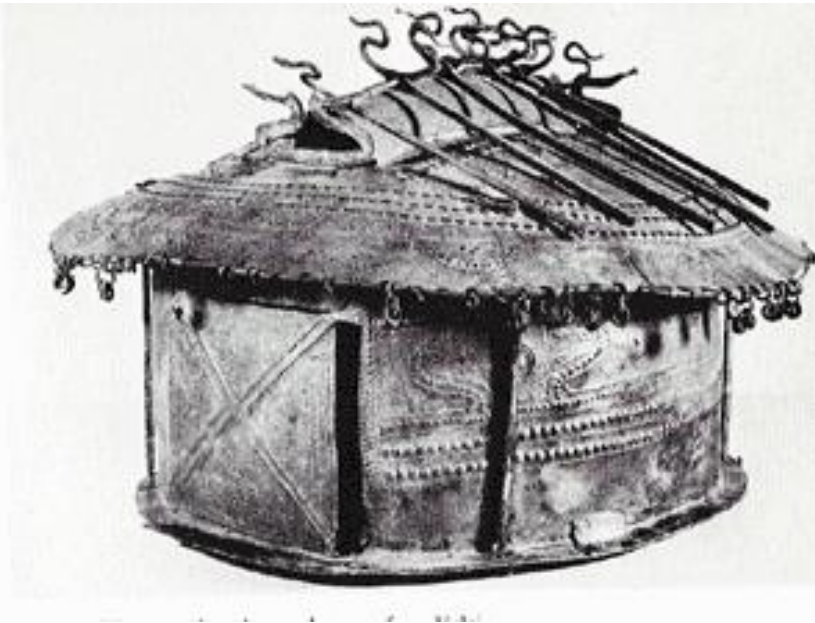
230

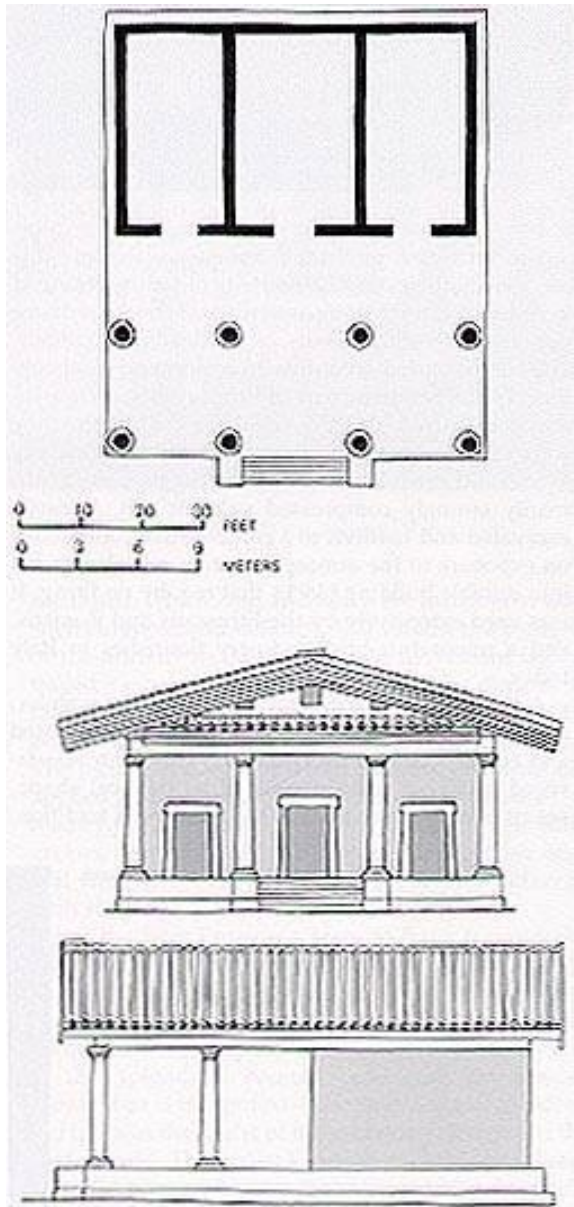

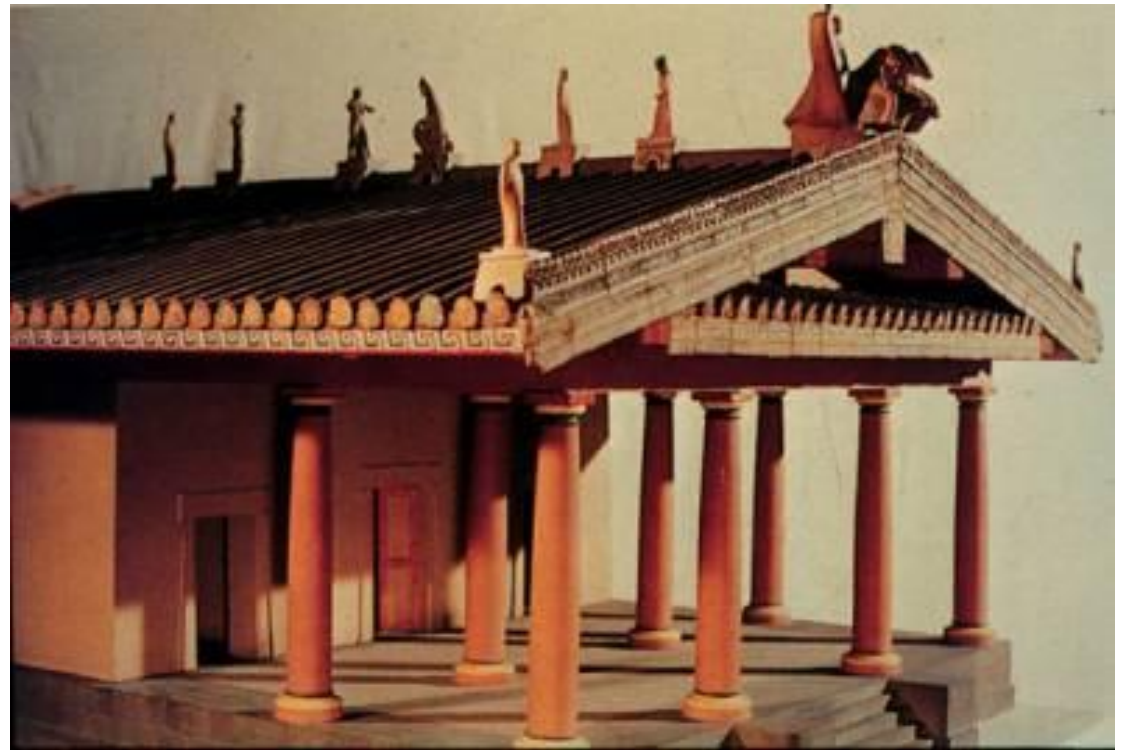

Etruszk ház alakú urnák
i.e. 800 körül
Lakóház rekonstrukciója

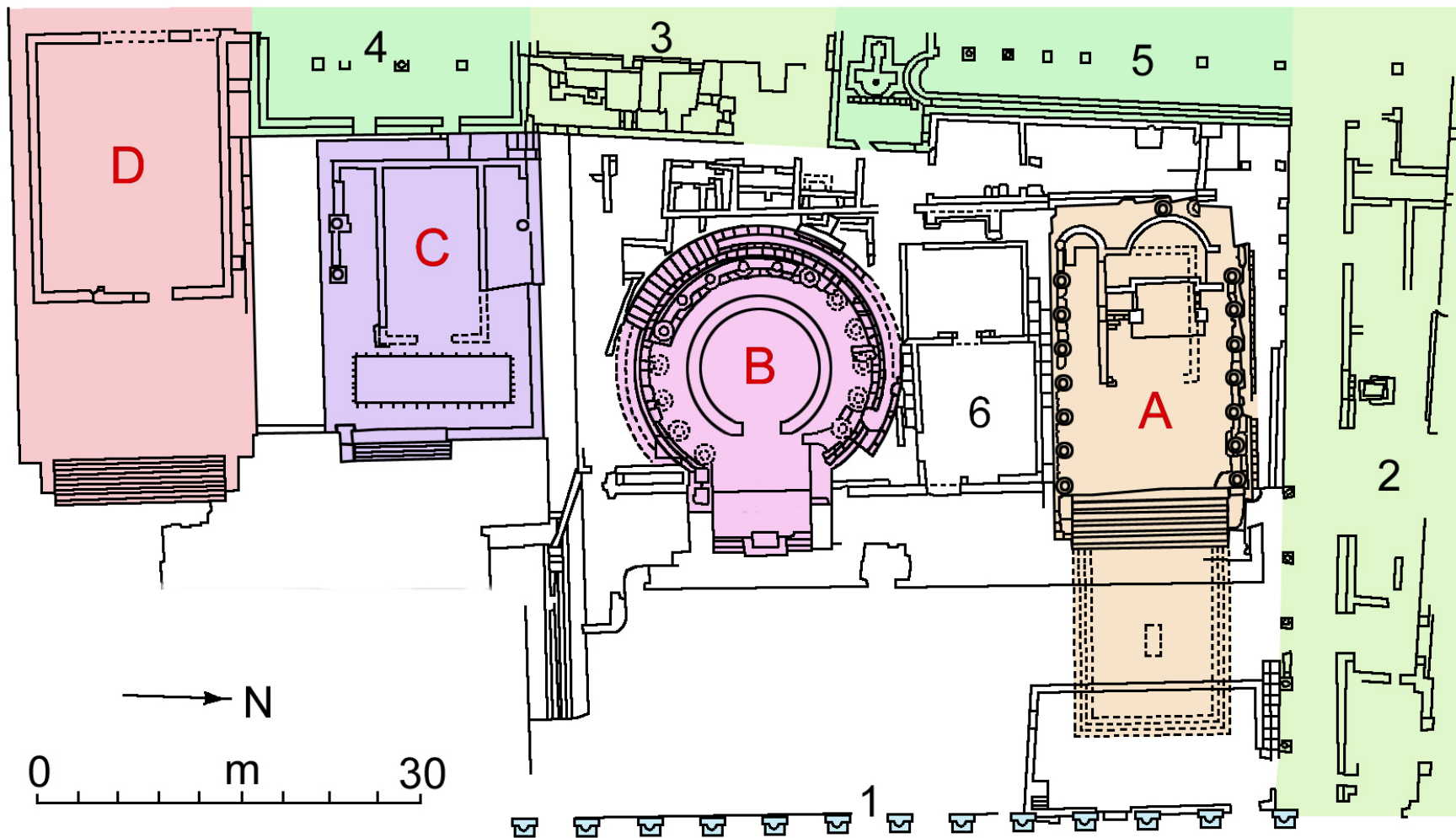
Jellegzetes etruszk templom

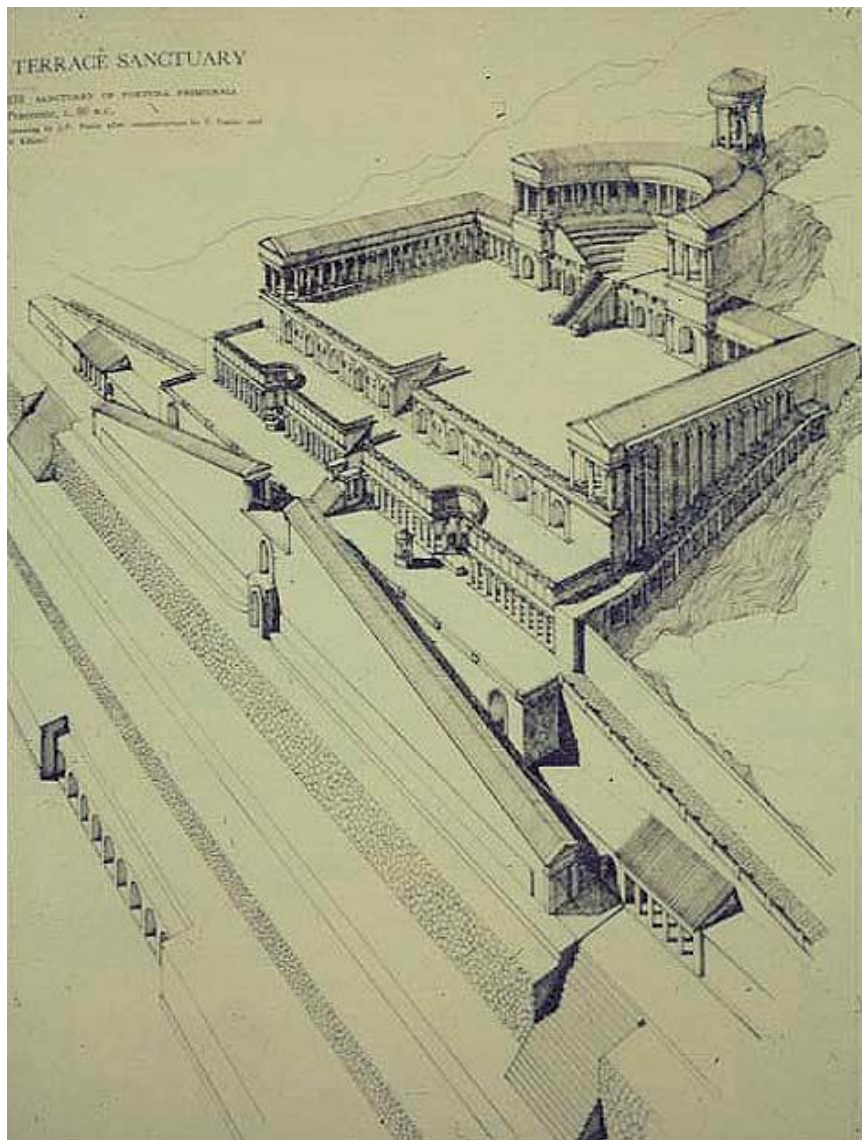
Róma, Iuppiter Capitolinus temploma, i.e. 509

Róma, Largo Argentina, templomkerület, i.e. 350

Praeneste, Fortuna templomkörzet, i.e. 100-i.e. 80

Praeneste, Fortuna templomkörzet, i.e. 100-i.e. 80

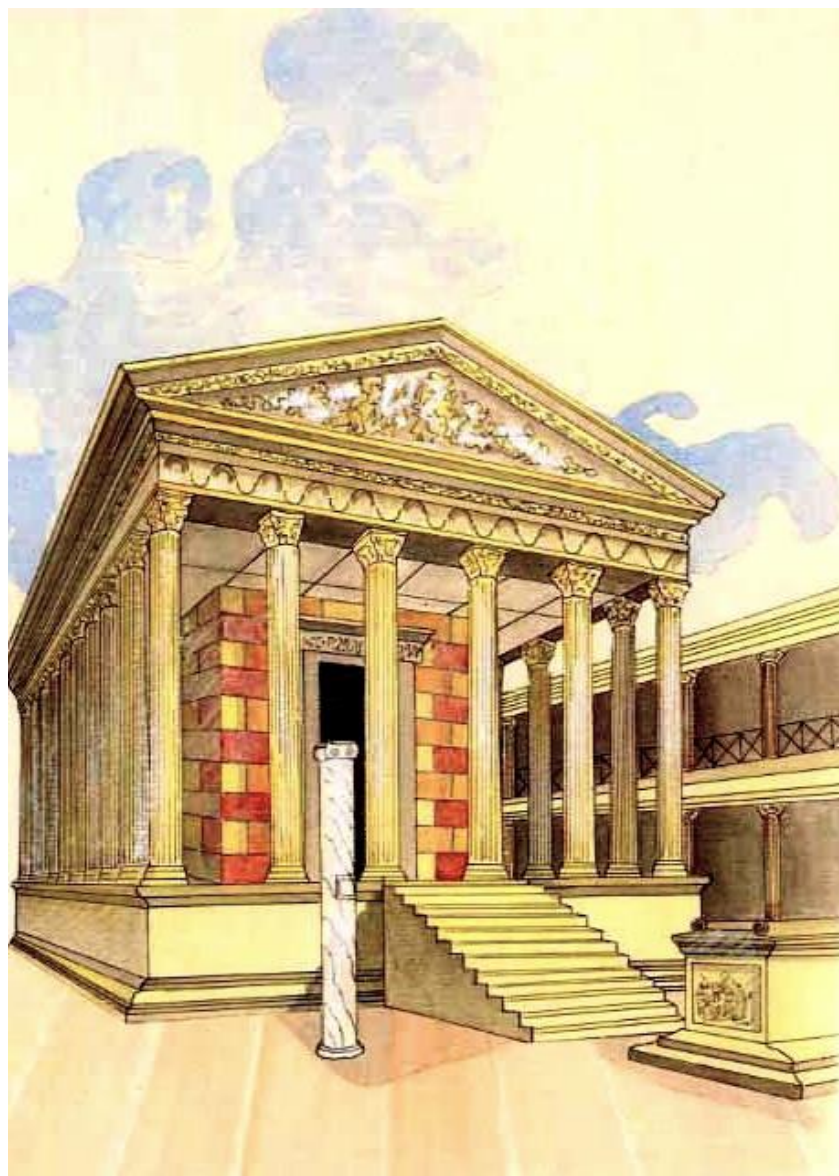
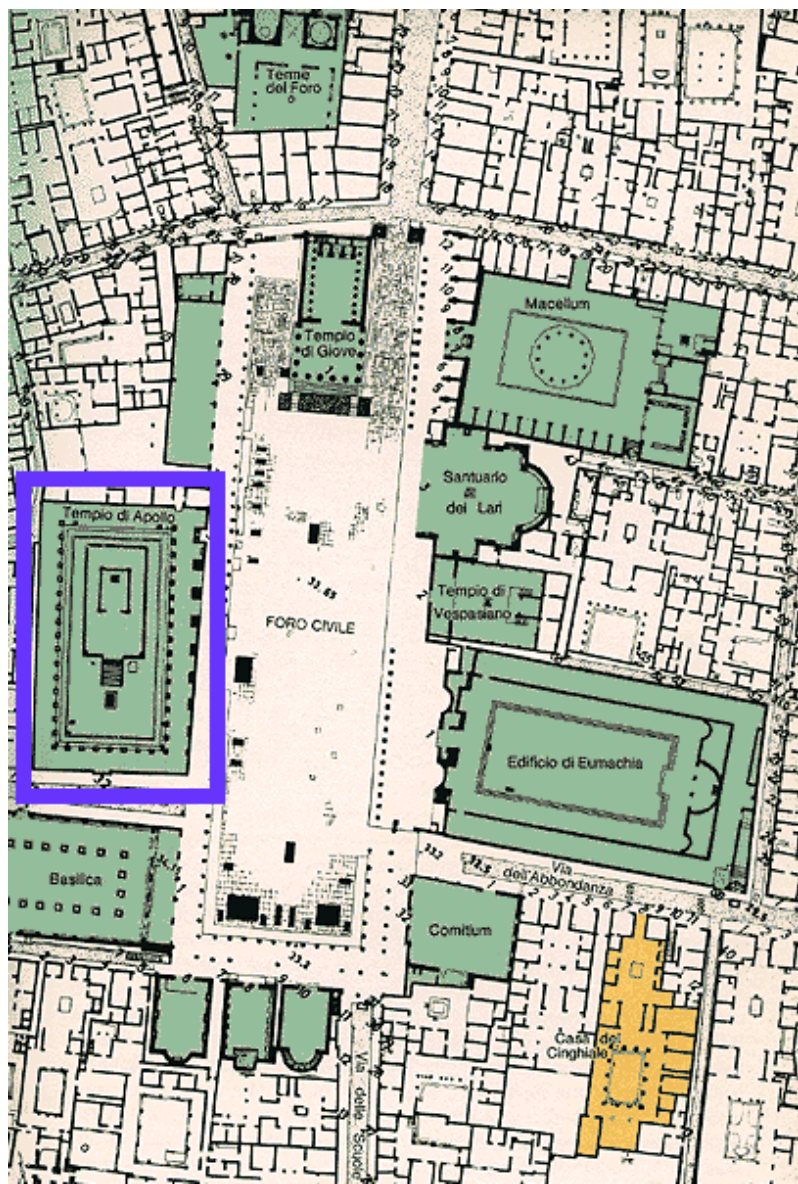
Pompei, város

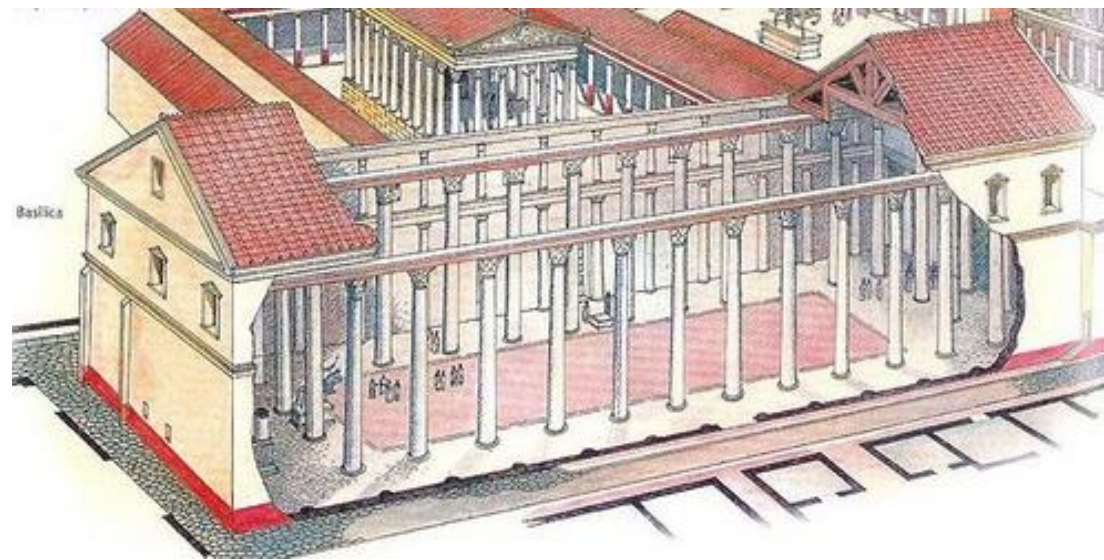
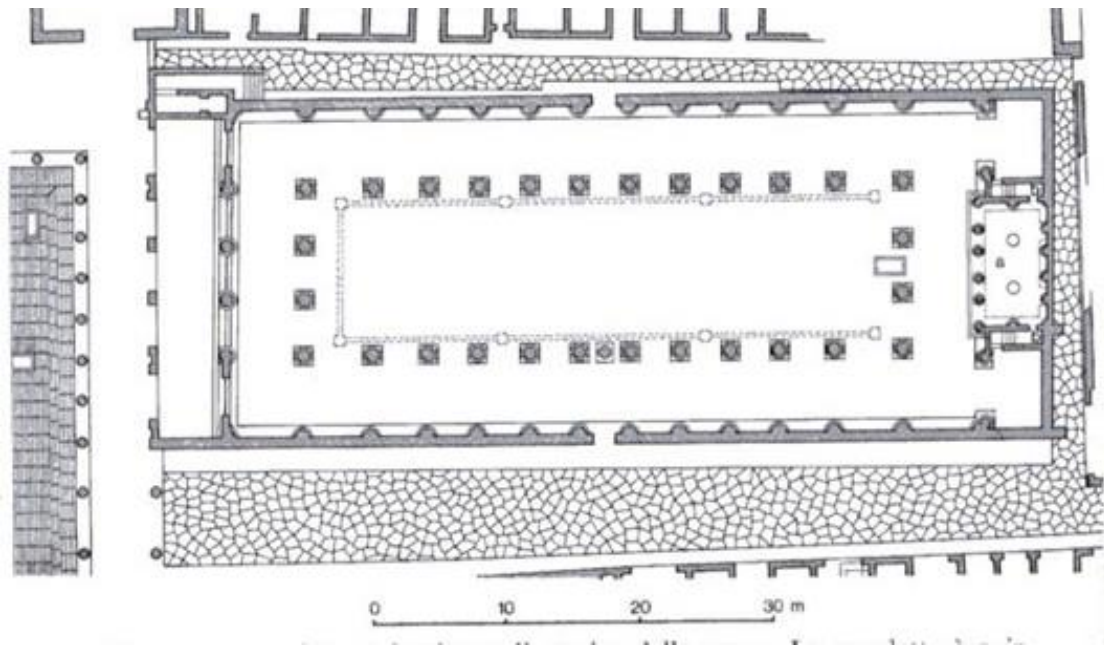
Pompei, forum, cca. i.e. 2-1. sz

Pompei, Apollon szentélye, i.e. 80

Pompei, bazilika, i.e. 125-i.e. 100

Róma

1	2	3	4	5	6
ROMAN FORUM	BASILICA MAXENTIUS	COLOSSEUM	CIRCUS MAXIMUS	TIBER RIVER	PANTHEON
Built starting c. 700 B.C.	A.D. 306	A.D. 70	Used from c. 600 B.C.		A.D. 118–125

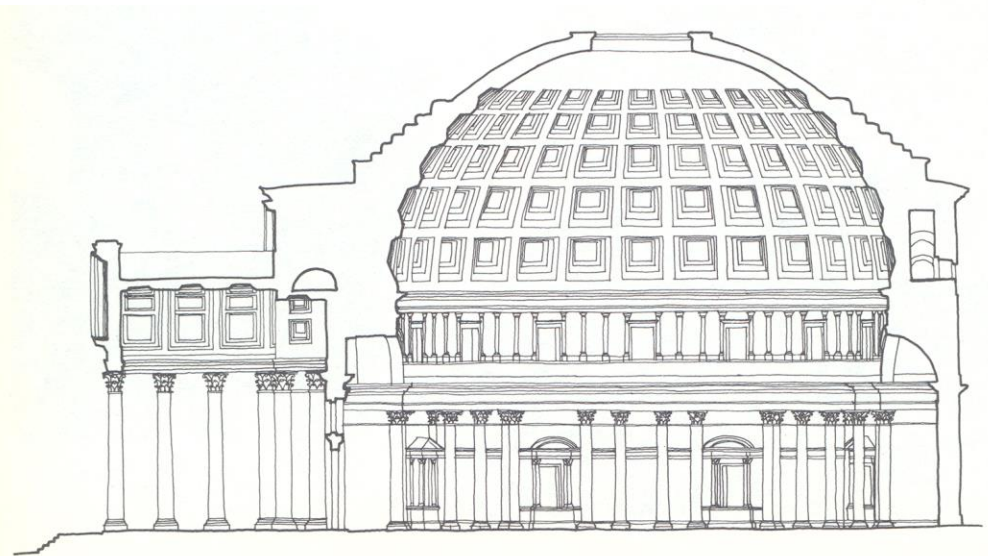
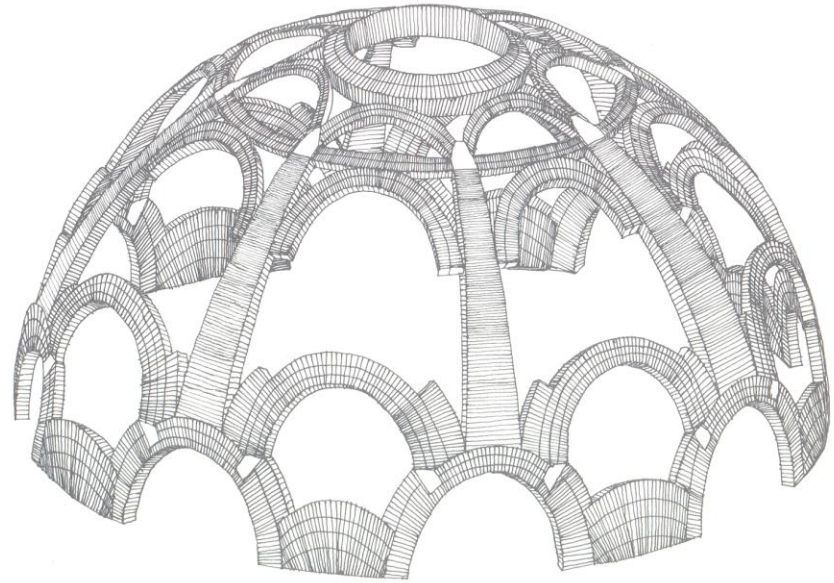
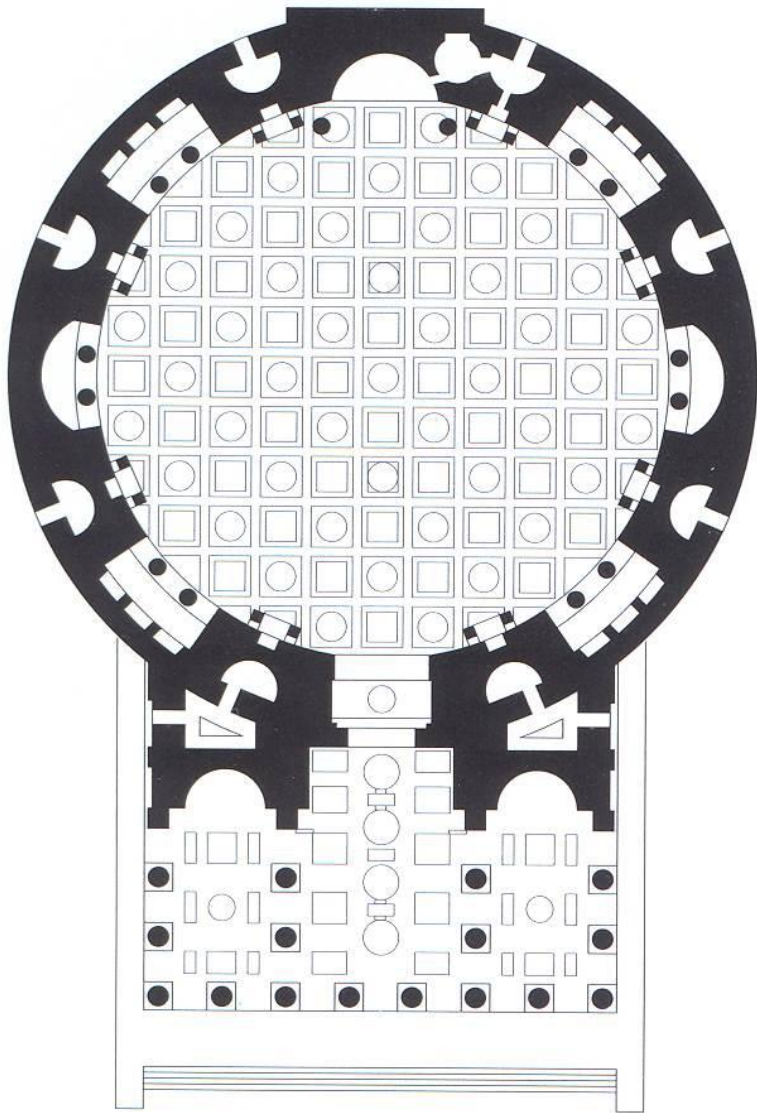
Róma, Forum Romanum

Róma, Forum Romanum

Róma, Pantheon, i.sz. 118-128

Róma, Pantheon, i.sz. 118-128

Róma, Pantheon, i.sz. 118-128

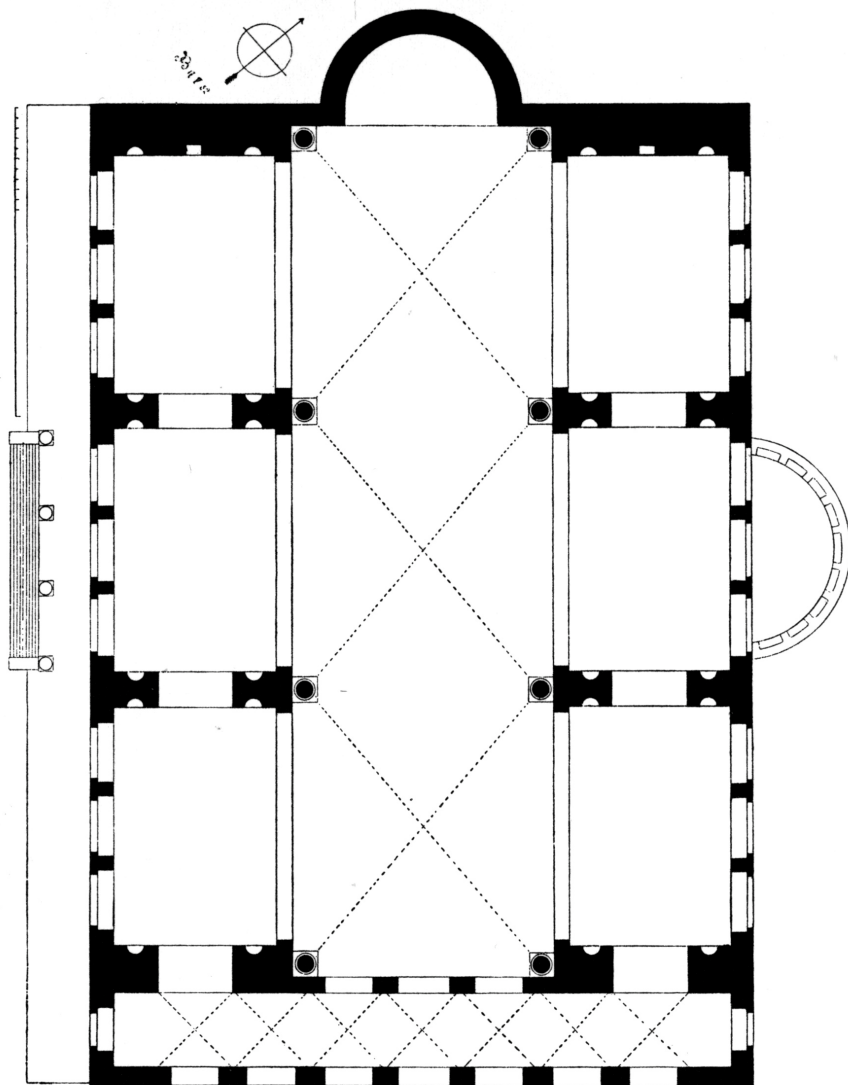

Róma, Pantheon, i.sz. 118-128

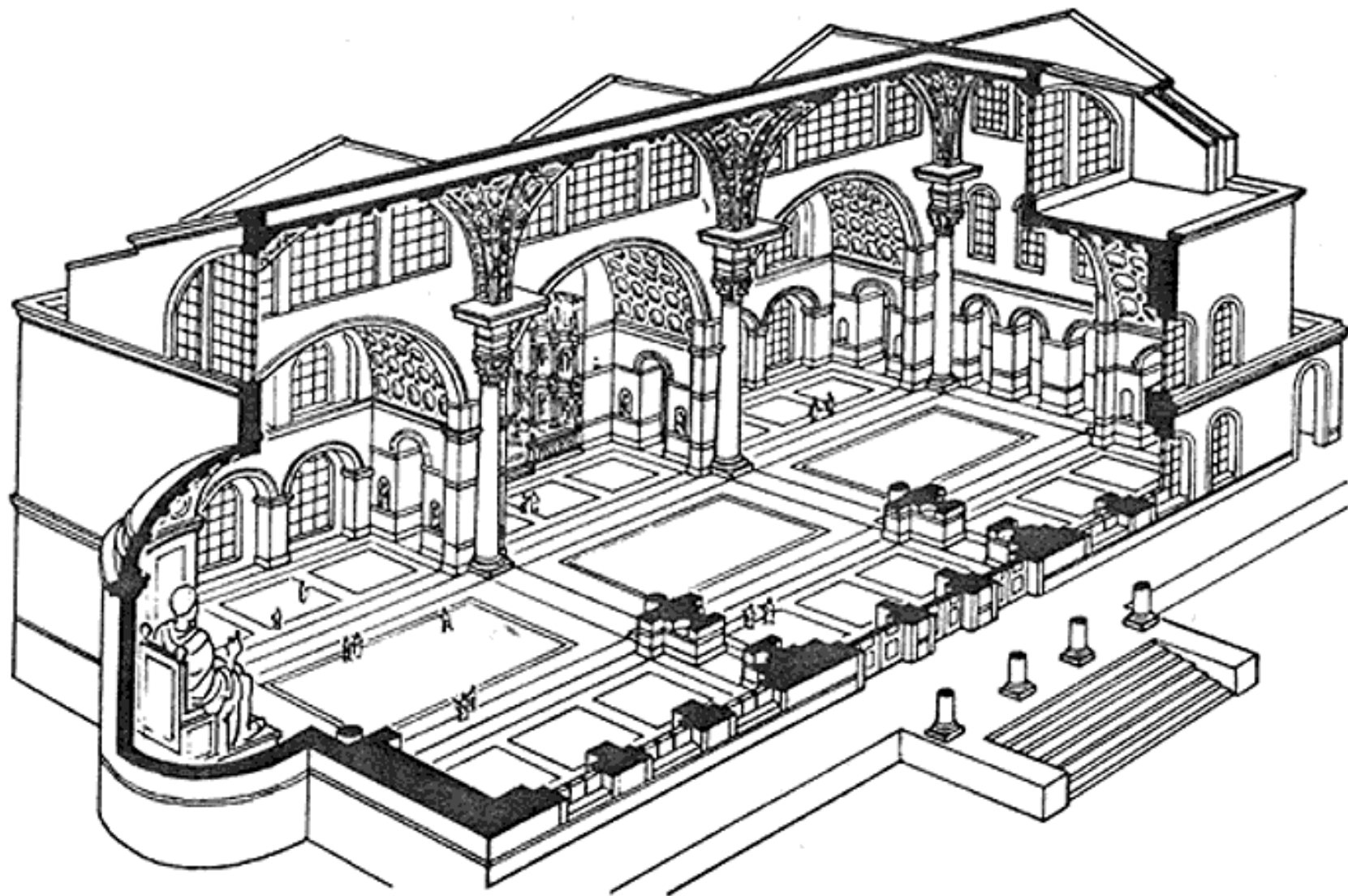
Róma, Pantheon, i.sz. 118-128

Róma, Constantinus/Maxentius Basilica, i.sz. 312-316

Róma, Constantinus/Maxentius Basilica, i.sz. 312-316

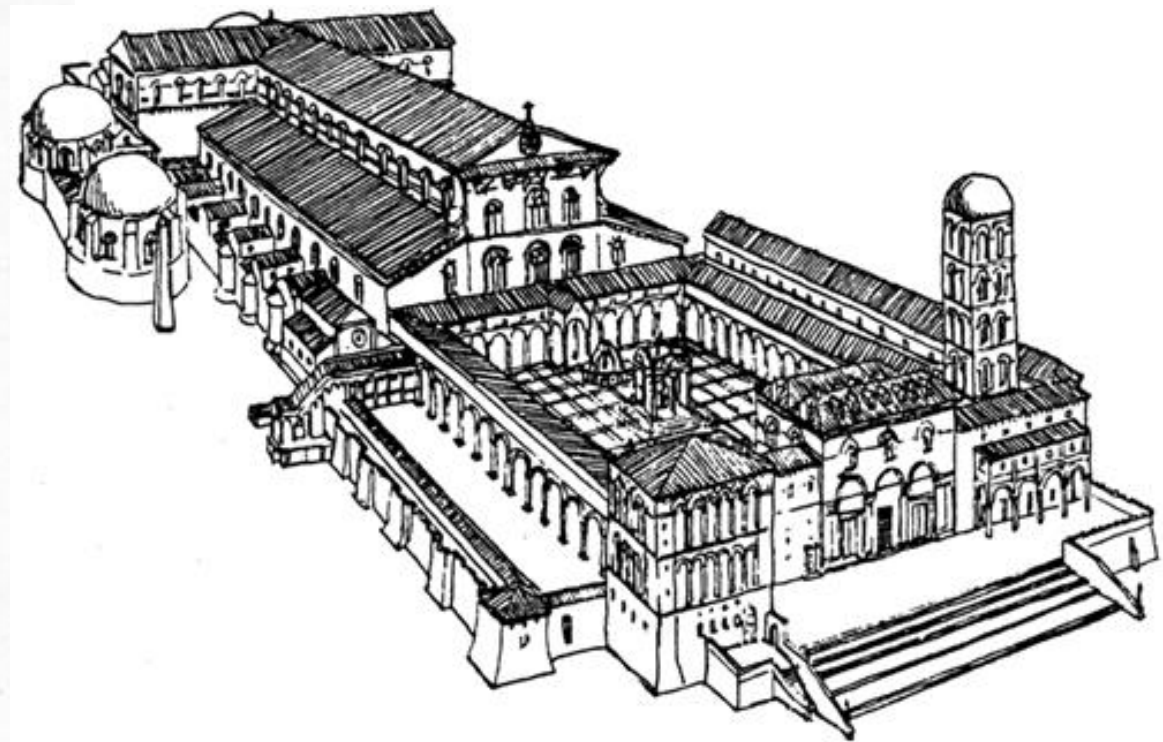
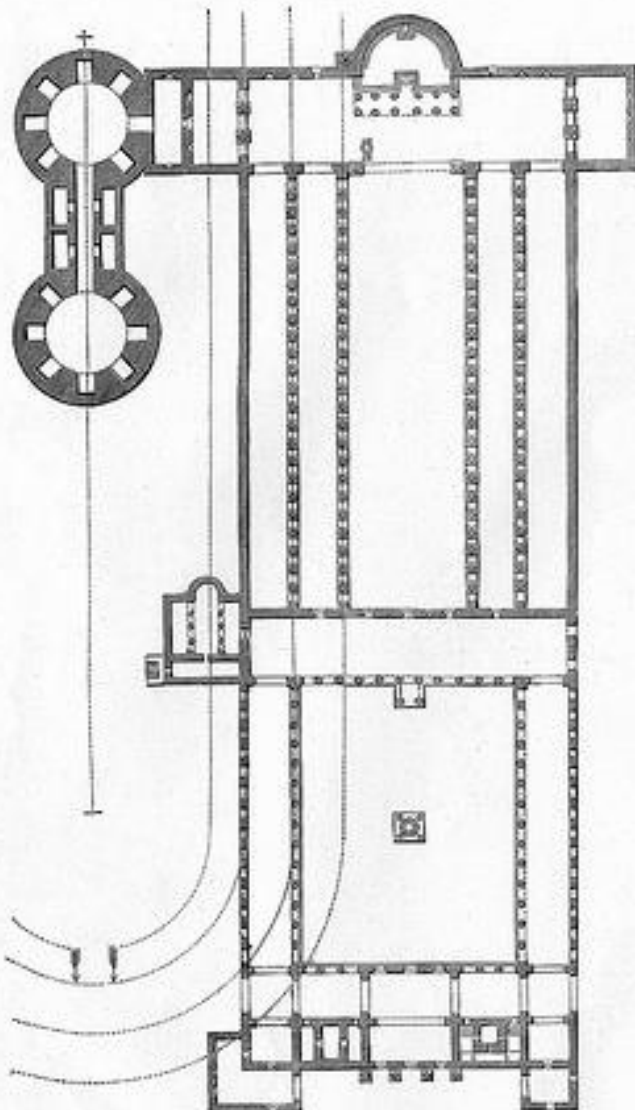

Róma, Constantinus/Maxentius Basilica, i.sz. 312-316

- Constantinus rendelete – 312: engedélyezi a keresztény vallásgyakorlatot
- Mediolanum-i (Milánói) ediktum – 313. június 3.: szabad vallásgyakorlat
- Első nikaiai zsinat – 325. június-augusztus: kereszténység-vallásgyakorlás alapelvei
- Theodosius rendelete – 380: államvallás (6. századig még működnek „pogány” templomok)
- A „pogány” templomok látogatásának és áldozatok bemutatásának tilalma – 391-

**San Pietro
i.sz. 330 körül**

1. Plan of the old Church of St. Peter at Rome, built under Constantine the Great.

San Paolo Fuori le Mura
i.sz. 368-
1823-ban leég, újjáépítve 1840

San Paolo Fuori le Mura, i.sz. 368-, 1823-ban leég, újjáépítve 1840

San Paolo Fuori le Mura, i.sz. 368-, 1823-ban leég, újjáépítve 1840

